

OCHRANA PRÍRODY

PRVOU TOHTOROČNOU SÉRIOU SLOVENSKÝCH POŠTOVÝCH ZNÁMOK BUDE EMISIA "ROK OCHRANY EURÓPSKEJ PRÍRODY" S NÁMETOM CHRÁNENÝCH VZÁČNYCH A OHROZENÝCH RASTLÍN: HORCOKVET CLUSIOV, PONIKLEC SLOVENSKÝ A RUMENICA TURNIANSKA

1

ZBERATEL' 95

Z OBSAHU:

DOPLŇTE SI
V MONOGRAFII

POZOR NA FALZIFIKÁTY!

PRVÝ SLOVENSKÝ
AEROGRAM

NOVÉ SLOVENSKÉ TK

BANKOVKY

400 ROKOV NOVÍN
NA SLOVENSKU

KONTROLNÉ ZNÁMKY
SLOVAKOTOUR

CENNÍK FIRMY ALBUM

PERNŠTEIN - mohutný goticko renesanční hrad ze 13. stol. s rozsáhlým systémem opevnění se dochoval do současnosti ve své původní podobě. Hrad patří mezi naše nejznamenitější a historicky nejrozsáhlejší stavební památky.

A 11/94

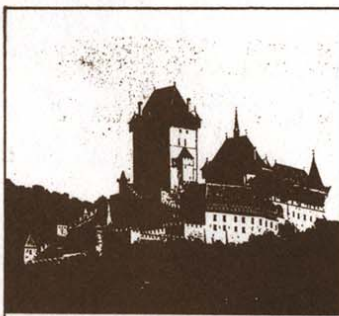
ČESKÁ POŠTA

2 Kc

ZBĚRATEL 93

KARLŠTEJN - nejvýznamnější český hrad postavený v letech 1348-57 císařem Karlem IV. Částečně renesanční přestavba v letech 1578-97. Poslední novogotické úpravy provedeny v letech 1887-99. Výskokovými dominantami hradu jsou Velká a Mariánská věž. Národní kulturní památka.

A 05/94

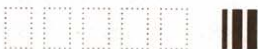

ČESKÁ POŠTA

2 Kc

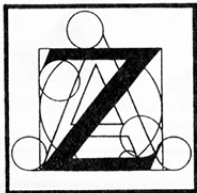

Obrazové poštové lístky

V České republice sú od 21. decembra 1994 v obehu obrazové poštové lístky s námetom významných architektonických pamiatok. Prvú sériu tvorí 16 objektov v dvoch prevedeniach: základné (obr.hore) a s propagačnou pečiatkou v ľavej dolnej časti lístka (obr. dole). O vydaní lístkov prinášame informáciu v čísle na strane 3.

ZBERATEĽ'95

Ročník I. Číslo 1. Cena 20 Sk

ĎAKUJEM, PROSÍM, PREPÁČTE

Prvé číslo prvého ročníka časopisu je vždy vzácna príležitosť na oslovenie čitateľov príhovorom vydavateľa alebo šéfredaktora, či slávnostným redakčným úvodníkom. Našu príležitosť nenecháme nevyužitú.

Pre náš redakčný úvodník sme si vybrali slová pani profesorky Zollerovej z Bratislavy, ktoré kedysi dávno, tak pred štyrmi-piatimi desaťročiami, vstúpila do duše svojich študentov. Hovorila:

"Stačí už len tri slová sa naučiť správne používať a na ktoromkoľvek mieste na svete obstojíte."

Tie slová boli veľmi jednoduché a obyčajné - ďakujem, prosím a prepáčte. Vybrali sme ich aj my do vienka nášho časopisu. Pravda, s prinavrátaním ich pravého významu a zmyslu.

Prvé slovo vyslovujeme za prijatie nášho nultého (polo-) čísla a Váš záujem o vydávanie ZBERATEĽ-a. Vaše spontánne prijatie časopisu nás milo prekvapilo a rozptýlilo mnohé obavy. Lebo netreba nič zastierať - ono bolo tým jazyčkom na váhe, ktorý ukáže, či časopis bude môcť vychádzať alebo nie. Ceníme si, že časopis ste odporučili aj svojim priateľom a známym, poslali adresy, na ktoré sme mohli poslať časopis na ukážku. Mnohí z nich sú už dnes predplatiteľmi ZBERATEĽ-a. Dostali sme rad pripomienok,

podnetov a návrhov, ktoré sa budeme snažiť postupne realizovať. Nechýbali ani blahoželanía - a to nielen vianočné... Za všetko srdečná vďaka, priatelia!

Druhé slovo je zadostučinením pre časopis, keď sa mu darí naplňovať jeho poslanie - poslužiť informáciami, radami, či inými službami zberateľom. Ako o tom hovoria Vaše listy, telefonáty i osobné vyjadrenia v predajniach ALBUM-u, ZBERATEĽ zberateľov oslovil. Veríme, že za krátko oslovíme aj zberateľov kolkov, ex librisov, filumenistov i záujemcov o medajlérstvo - ako ste nás žiadali. Veľa bude závisieť aj od prispievateľov, koľkých sa nám podarí získať k spolupráci.

Uvedomujeme si, že úsilie o zdokonalovanie časopisu je nekončiaci proces, kde si nikdy nebudeme môcť povedať: Hotovo! Určite nebudeme vedieť vyhovieť všetkým želaniam, ako nie je možné dosiahnuť rovnaký náhľad čitateľov na obsah časopisu. A vždy sa nájdu aj ľudia, ktorým nevyhoviete a všetko, čo robíte, budú sponchyňovať a znevažovať. Ale o tých nám ani nejde.

Čo čitateľov zaujíma, čo sa im v časopise páči, o čom by si v ňom radi prečítali, na čo chceli dostať odpoveď - týmito otázkam venujeme starostlivosť hneď od prvého čísla ZBERATEĽ-a, ako o tom svedčí aj naša anketa na 27. strane dnešného čísla.

Bolo by dobré, keby pre vyslovenie tretieho slova sme mali čo najmenej dôvodov. Usilujeme sa a budeme sa usilovať aj v budúcnosti chýb, omylov i nesprávnych informácií sa vyvarovať, alebo aspoň obmedziť ich na minimum. Ale keď sa už chyba stane, nebude chýbať naše osp-ravedlnenie a náprava. Naše prepáčte bude znieť aj keď sa len nechciac spreneveríme poslaniu časopisu. Súčasne dávame najavo, že sa nebudeme vyhýbať žiadnym témam týkajúcim sa problematiky zberateľstva. Ani tým menej príjemným a "pálčivým".

Sme však presvedčení, že vždy budú prevažovať správy, údaje a poznatky s pozitívnym charakterom, z ktorých čitatelia okrem informatívnej hodnoty budú mať aj potešenie - tak ako majú radosť zo svojej zberateľskej záľuby.

Spoločným úsilím sa vari podarí dosiahnuť dobrú úroveň časopisu. Na dobrú spoluprácu sa teší a za Vašu ďalšiu priazeň ďakuje Vaša

Redakcia ZBERATEĽ-a

POŠTOVÉ ZNÁMKY

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

OSOBNOSTI (II.)

Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR vydalo dňa 12. decembra 1994 druhú časť emisie Osobnosti - Chatam Sófer (5 Sk), Wolfgang Kempelen (6 Sk) a Štefan Banič (10 Sk).

Známka s portrétom hlavného bratislavského rabína Ch. Sófera - významného židovského učenca minulého storočia - je dielom akad. maliara D. Kállaya. Autorom známky s portrétom W. Kempelena - významného vynálezcu a mechanika - je akad. maliar Jozef Baláž. Akad. maliar K. Ondreička je autorom známky s portrétom Š. Baniča, vynálezcu padáka. Rytcom všetkých troch známok je akad. maliar M. Činovský, rytcom kresieb na FDC je F. Horňiak.

Známky vytlačila PTC, a.s., Praha rotačnou ocelotlačou v kombinácii s hĺbkotlačou na tlačových listoch po 50 ks.

UMENIE

Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR dňa 15. decembra 1994 vydalo dve známky zo série Umenie - dielo Janka Alexyho: Dievčatá v nominálnej hodnote 7 Sk a dielo Vincenta Hložníka: Býci v nominálnej hodnote 14 Sk.

Autorom grafickej úpravy pastelu Dievčatá je M. Činovský, autorom rytiny je B. Šneider. Autorom grafickej úpravy

obrazu Býci je opäť M. Činovský, autorom rytiny je M. Ondráček.

Známky vytlačila PTC, a.s., Praha 5-farebnou ocelotlačou z plochých platní na tlačových listoch po 4 ks.

-vkn-

POŠTOVÉ ZNÁMKY

ČESKÁ REPUBLIKA

Vidiecky motív

Ministerstvo hospodárstva ČR dňa 23. 11. 1994 vydalo poštový lístok s natlačou známku 2 Kč s námetom: Vidiecky

motív. Autorom známky je Alfred Fuchs. Farba známky je hnedá a zelená, farba adresnej časti a loga Českej pošty je čierna. Vytlačila PIC, a.s., Praha ofsetovou technikou. Predajná cena lístku je 2,30 Kč.

Obrazové poštové lístky

Dňa 21.12.1994 bola daná do obehu 16-kusová séria obrazových poštových lístkov s námetom významných architektonických pamiatok v Českej republike.

Autorom známky (štátny znak) je B.Houša. Poštové lístky vytlačila viacfarebným ofsetom tlačiareň VICTORIA SECURITY PRINTING, a.s., Praha. Farba známky je modrá, adresnej časti čierna.

Poštové lístky sú číslované podľa abecedného poradia zobrazených objektov od č. A 01/94 do č. A 16/94 (písmeno A pred číslom znamená 1.vydanie). Poštové lístky boli vydané v troch variantoch:

- a/ neupotrebený s predajnou cenou 3,50 Kč
- b/ neupotrebený s propagačnou pečiatkou pod textovou časťou - predajná cena 3,80 Kč
- c/ ako variant "b" - opečiatkovaný s dennou pečiatkou (21.12.1994) - predajná cena 4,10 Kč.

Známka na prvých obrazových poštových lístov Českej republiky

Námety na prvej sérii obrazových poštových lístkov (na túto sériu budú naväzovať ďalšie):

A 01/94 Buchlov, A 02/94 Český Krumlov, A 03/94 Frýdlant, A 04/94 Hluboká nad Vltavou, A 05/94 Karlštejn, A 06/94 Koprnište, A 07/94 Kroměříž, A 08/94 Lednice, A 09/94 Loket, A 10/94 Náchod, A 11/94 Pernštejn, A 12/94 Pražský hrad, A 13/94 Slavkov, A 14/94 Telč, A 15/94 Trója Praha, A 16/94 Žleby.

(Úkážky nových poštových lístkov prinášame na 2. strane obálky)

20. výročie Svetovej organizácie cestovného ruchu

Prvú tohtoročnú poštovú známku Ministerstvo hospodárstva ČR vydalo 2. januára pri príležitosti 20. výročia Svetovej

organizácie cestovného ruchu - The World Tourism Organization (WTO). Známka má nominálnu hodnotu 8 Kč. Autorom výtvarných návrhov je J.Solpera, rytiny vypracoval B. Šneider.

Obraz známky tvorí veterná ružica s emblémom WTO uprostred. Na známke je text 1975-1995 / SVĚTOVÁ ORGANIZACE CESTOVNÍHO RUCHU.

So známkou bola vydaná aj obálka prvého dňa vydania.

-vkn-

NOVÉ MINCE

• V decembri 1994 bola daná do obehu sada obežných mincí Slovenskej republiky na rok 1994 v náklade 30 000 kusov.

• Koncom roka 1994 sa objavila aj prvá zlatá 5 000 korunová minca: zatiaľ len pre zamestnancov banky. Veríme, že z nákladu päťtisíc kusov sa v januári niečo ujde aj zberateľom.

• Na koniec januára je naplánované vydanie prvej slovenskej pamätnej päťsto-

korunovej mince. Námet má atraktívny, prevedenie (podľa fotografie) sa zdá byť pekné.

-ik-

NOVÉ BANKOVKY

Nové bankovky: 200 a 500 Sk

Národná banka Slovenska (NBS) v priebehu roku 1995 pripravuje vydať nové bankovky v nominálnej hodnote 200 Sk a 5 000 Sk.

Prvá by mala svetlo sveta uzrieť 5 000 korunová bankovka už v druhom štvrtroku. Na líčnej strane bankovky bude portrét M.R.Štefánika, na rubovej strane bude mohyla Bradlo v kompozícii s kvetom (poniklác) a súhvezdím Veľkého voza. Oproti doterajším slovenským bankovkám bude mať tri ochranné prvky navyše. Predpokladaná farba - karmínovočervená - sa ešte upresňuje.

Dvestokorunová bankovka poniesie na líčnej strane portrét A.Bernoláka, na rubovej strane bude transkribovaná rytina mesta Trnava.

Výtvarné návrhy vypracoval akad. maliar Jozef Bubák, autor doteraz vydaných bankoviek. Vytlačení nových 200 a 5 000 korunových bankoviek bola poverená nemecká súkromná firma Giesecke a Devrient.

-ik-

NOVÉ TELEKARTY

Slovenské telekomunikácie vydali na sklkonku roka 1994 ďalšie dve telefónne karty:

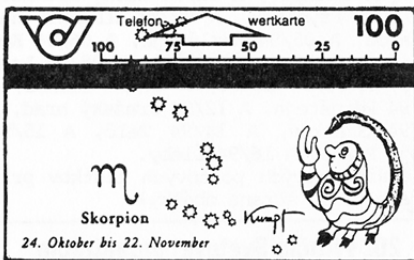
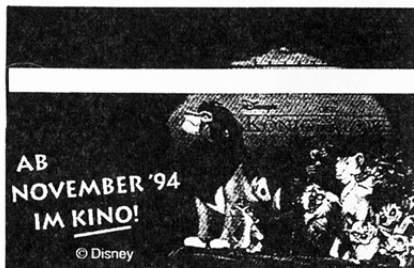
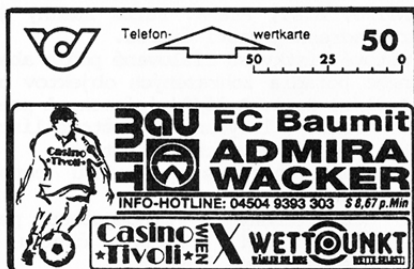
TELEKOMUNIKÁCIE - VÁŠ KAŽDODENNÝ PARTNER, kapacita: 50 jednotiek, náklad: 50 tisíc kusov.

SW et 602, kapacita: 50 jednotiek, náklad: 10 tisíc kusov.

Obe karty sú len pre automaty GPT. Najmä náklad druhej karty stojí za ich zhaňanie.

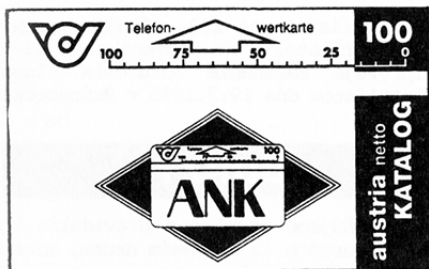
-ik-

Nové TK z Rakúska

Štyri z posledných rakúskych telefónnych kariet prekypujú námetovou pestrosťou: šport, fauna, film, filatelia. Posúďte sami a ... nezáviďte!

-ik-

NOVÉ PEČIATKY

Reprodukuje odťahy príležitostných poštových pečiatok používaných v novembri a decembri 1994:

To sú reprodukcie príležitostných pečiatok, ktoré sa nám do redakčnej uzávierky podarilo získať. Reprodukciu pečiatky - 30.12.1994, Komárno 1, SLOVENSKÉ LODENICE - už prinieseme spolu s ďalšími v nasledujúcom čísle.

Ako je zrejmé z našich reprodukcí, tri vianočné príležitostné pečiatky sa líšia nielen dátumami, ale aj zmenami v kresbe pečiatky.

-vkn-

ZVESTI

Ustanovenie SSOŠF

V septembri 1994 sa v Bratislave uskutočnila zakladajúca schôdza Slovenskej spoločnosti olympijskej a športovej filatelie (SSOŠF). Na schôdzi bol ustanovený prípravný výbor na zvolenie valného zhromaždenia a prípravu dokumentov Spoločnosti.

EKOFILE 1994 NITRA

V novembri 1994 sa už po piatykrát konala v Nitre filatelistická výstava s tematickým zameraním na ochranu prírody. Dvadsaťpäť exponátov, z toho 18 mládežníckych, bolo vystavených v priestoroch centra voľného času mládeže - DOMINO. Po hriboch, salamandre, roháčovi a dropovi tohtoročnej príležitostnej pečiatke výstavy dominovala kresba zubra.

Bratislavské KF rokovali

Združenie klubov filatelistov v Bratislave zvolalo na 8. december 1994 predsedov a novínárov bratislavských KF na prerokovanie stavu organizovanej filatelie v hlavnom meste, novinkovú službu v roku 1995, vydávanie spravodaja BRATISLAVA VO FILATELII a prípravu výstavy DUNAJPILA '95 v Bratislave.

Súčasťou podujatia bola aj beseda s tvorcami slovenských poštových známok a zástupcami vydavateľa známok. Besedu organizácie pripravil KF 51-09 Ladislava Novotného.

Slávnostné zhromaždenie

Zväz slovenských filatelistov a Galéria mesta Bratislavy dňa 16. decembra 1994 usporiadali v priestoroch Pálffyho paláca slávnostné zhromaždenie ku Dňu poštovej známky a filatelie za účasti funkcionárskeho aktívu ZSF, predstaviteľov bratislavských KF a hostí.

NÁMETOVÁ KOMISIA ROKOVALA

Námetová komisia známkovej tvorby rokovala dňa 19. decembra 1994 v budove MDSVP SR v Bratislave. Na programe rokovania boli dva body - informácia o realizácii emisného plánu na rok 1994 a 1995 a koncepcia emisnej činnosti na rok 1996.

-vkn-

ČO • KDE • KEDY

OSLAVY V TRENČÍNE

V dňoch 11.- 17.marca 1995 usporiada KF 52-19 **Trenčín** pri Dome armády v spolupráci so Sokolom a ďalšími organizáciami **oslavy národných a kultúrnych dejateľov** Jána Zemana, JUDr.Karola Štúra, Jána Michala Hubockého a JUDr.Michala Slávika. Pri oslavách sa bude používať **príležitostná pečiatka** s portrétom JUDr. K.Štúra, vydavateľa Trenčana a zakladateľa Sokola v Trenčíne. Popri výstave v programe bude aj vlastivedný seminár.

Jozef Korený

RUŽOMBEROK POZÝVA

Klub filatelistov 53-02 pri Liptovskom múzeu v Ružomberku usporiada veľkú výmennú schôdzu filatelistov, numizmatikov, filumenistov a filokartistov dňa 19.marca 1995 v **Ružomberku**. Na výmennej schôdzi budú ponúkané lepšie položky z regionálnych zbierok. Informácie podá mgr.Viliam Weiss, Liptovské múzeum, O34 50 Ružomberok.

Pri príležitosti 100. výročia organizovanej filatelie na Slovensku KF 53-02 pripravuje **zasadanie** Združenia klubov filatelistov dňa 19.3.1995 v Ružomberku.

(kf)

BURZY

Uverejňujeme prehľad o pravidelne konaných burzách (s uvedením druhu, miesta a termínu konania):

BRATISLAVA

● **FILATELIA** a **FILOKARTIA** ● Kaviareň Olympia, Kollárovo námestie ● Každú nedeľu, 8-12 h

● **NUMIZMATIKA** a **NOTAFILIA** ● Posádkový dom armády, Štúrova ulica ● Každú nedeľu, 8-12 h

● **FILATELIA**, **FILOKARTIA** a **TELEKARTIA** ● Hotel Dukla, Dulovo námestie ● Každý štvrtok, 16-18 h

KOŠICE

● **FILATELIA** ● Dom armády, Masarykova ulica ● Každú nedeľu, 8-12 h

NITRA

● **FILATELIA** a **FILOKARTIA** ● DOMINO, Štefanikova trieda ● Každú prvú nedeľu v mesiaci, 8-12 h

TRENČÍN

● **FILATELIA** - **CELOSLOVENSKÁ** ● Kultúrne stredisko, Dlhé Hony ● 19. februára 1995, 8-12 h

● **FILATELIA** ● Kultúrne stredisko, Dlhé Hony ● Každú nedeľu, 9-12 h

● **FILATELIA** a **NUMIZMATIKA** ● Dom armády ● Každú druhú sobotu v mesiaci, 7-12 h

SAMMLER-MARKT

Kalendár medzinárodných zberateľských trhov (poštové známky, mince, telefónne karty, staré poštové lístky a pod.), ktoré sa uskutočnia v Nemecku nasledujúce tri mesiace:

04.02.1995 ● BRAUNSCHWEIG, Stadthalle
05.02.1995 ● BERLIN, Rest."Alex", Alexanderplatz, Ecke Karl-Liebknecht-Strasse

- 18.02.1995 ● MANNHEIM, Rosengarten
 19.02.1995 ● HAMBURG, Congress-Centrum
 26.03.1995 ● BREMEN, Bremer Stadhalle, Halle 3
 08.04.1995 ● FRANKFURT, Jahrhunderthalle Frankfurt-Höchst
 09.04.1995 ● ESSEN, Saalbau

INFORMÁCIE

Emisný plán českých poštových známok na rok 1995

Uverejňujeme emisný plán českých poštových známok na rok 1995. Nominálnu hodnotu známok uvádzame v zátvorkách. Známkové zošitky sú uvedené skratkou ZZ s počtom a nom. hodnotou známok. Pokiaľ nie je uvedené inak, spôsob tlače známok je na strojoch WIFAG.

- 2.1.1995 ● 20. VÝROČIE ZALOŽENIA SVETOVEJ ORGANIZÁCIE CESTOVNEHO RUCHU (8)
 20.1.1995 ● TRADÍCIA ČESKEJ ZNÁMKOVEJ TVORBY (3)
 Január 1995 ● EURÓPSKA DOHODA O PRIDRUŽENÍ ČR K EURÓPSKEJ ÚNII (8), Ofset
 1.2.1995 ● VÝROČIA OSOBNOSTÍ (Johanes Marcus Marci, Ferdinand Peroutka, Přemysl Pitter)(2,5,7)
 15.3.1995 ● POPREDNÉ OSOBNOSTI OSLOBODENÉHO DIVADLA - J. Werich, J. Voskovec, J. Ježek (3,3,3) + hářček s jednou z. (22), ZZ 6x3 (Werich), tlač hářčka: Ofset
 12.4.1995 ● EURÓPSKY ROK OCHRANY PRÍRODY - CHROBÁCI (2,3,6), ZZ 10x2, 5x3
 3.5.1995 ● EURÓPA - MIER A SLOBODA (9, 14)
 3.5.1995 ● KRÁSY VLASTI - SKALNÉ ÚTVARY Panská skála - Kam. Šenov, Pravč. brána - Hřensko (8,9), Waite
 1.6.1995 ● DEŤOM (2)
 21.6.1995 ● 150. VÝROČIE PRÍCHODU PRVÉHO VLAKU Z VIENNE CEZ OLOMOUC DO PRAHY (3, 8), ZZ 5x3
 6.9.1995 ● ČESKÝ KRESLENÝ HUMOR - v. Renčín, V. Jiránek, J. Slíva (2,3,5), ZZ 10x2 5x3, 5x5
 6.9.1995 ● MS V GRÉCKO-RÍMSKOM ZÁPASENÍ PRAHA 1995 (2)
 11.10.1995 ● 100. VÝROČIE OBJAVENIA PAPSŤOV C.V. RÖNTIGENOM
 11.10.1995 ● 50. VÝROČIE ZALOŽENIA OSN (14), Ofset
 8.11.1995 ● UMELECKÉ DIELA NA ZNÁMKACH - L. Marold, J.K. Hirschely, A. Machek (7,9, 14), Waite
 8.11.1995 ● VIANOCE (2), ZZ 10x2

Úprava poštových taríf do ČR

UŽ DRAHŠIE, ALE STÁLE LACNEJŠIE AKO INAM

Od 1. januára 1995 sú v platnosti nasledovné poplatky za poštové zásielky a služby v styku s Českou republikou:

Korešpondenčné lístky a pohľadnice 4 Sk, **listy** (podľa hmotnosti) do 20 g 6 Sk, do 50 g 8 Sk, do 100 g 12 Sk, do 250 g 25 Sk, do 500 g 50 Sk, do 750 g 75 Sk, do 1 kg 90 Sk, do 2 kg 180 Sk.

Tlačoviny do 20 g 4 sk, do 50 g 6 Sk, do 100 g 8 Sk, do 250 g 18 Sk, do 500 g 30 Sk, do 750 g 45 Sk, do 1 kg 60 Sk, do 1,5 kg 90 Sk, do 2 kg 120 Sk, do 2,5 kg 150 Sk, do 3 kg 180 Sk, do 3,5 kg 210 Sk do 4 kg 240 Sk, do 4,5 kg 270 Sk, do 5 kg 300 Sk.

Tlačoviny, podávané **hromadne** vo vreciach M: do 6 kg 120 Sk, za každý ďalší kilogram sa platí 20 Sk navyše.

Balíky do hmotnosti 100 g 10 Sk, do 250 g 20 Sk, do 500 g 35 Sk, do 750 g 50 Sk, do 1 kg 65 Sk, do 1,5 kg 100 Sk, do 2 kg 130 Sk.

Za **balíky** do Českej republiky sa platí do hmotnosti 1 kg 40 Sk, do 3 kg 50 Sk, do 5 kg 60 Sk, do 10 kg 80 Sk a do 15 kg 100 Sk. Za balíky s udanou cenou do 2000 Sk sa pripočíta 12 Sk, za každých ďalších 1 000 korún alebo ich časť plus 2 Sk.

Za **cenné listy** okrem základnej sadzby ako za list podľa hmotnosti sa zaplatí jednotná sadzba 20 Sk a za každých udaných 1 000 Sk (alebo ich časť) ešte 2 Sk

Za **krehké** alebo **neskladné balíky** sa pripočíta do hmotnosti 3 kg 10 Sk, do 10 kg 15 Sk a do 15 kg 20 Sk.

Príplatok za všetky zásielky podané **doporučene** je 10 Sk.

Uvedené sadzby za poštovné zásielky do ČR sú podstatne vyššie ako boli doteraz, ale môže nás tešiť, že sú ešte stále nižšie ako do iných krajín.

-vkn-

Vyclievanie listových zásielok do cudziny

Listové zásielky podávané do cudziny, okrem tých, ktoré obsahujú výlučne len písomnú správu, musia byť colne prerokované. Podľa spôsobu colného prerokovania ich môžeme rozdeliť do dvoch kategórií:

1. Listové zásielky podávané súkromnou osobou - tieto musia byť opatrené zelenou colnou nálepkou C 1, na ktorej musí byť obsah presne, konkrétne deklarovaný (podrobne vymenovaný) a udaná jeho cena. Takéto listové zásielky môžu byť prijaté na poštovú dopravu aj bez predbežného colného prerokovania, musia byť ale bezpodmienečne smerované na príslušnú vycievacu poštu, ktorá ich po colnom prerokovaní (opatrení colnou pečiatkou) nasmeruje na príslušnú výstupnú poštu (Bratislava 090, Košice 2, Žilina 2).

2. Listové zásielky podávané právnickou osobou (firmou) - sú zásielky spravidla obsahujúce obchodný tovar. Takéto zásielky musia byť pred podaním prerokované najskôr colnicou a až potom ich môže pošta prijatť.

Výnimka z tohto postupu je dovolená

jedine v prípade, ak zásielky obsahujú ukážku tovaru nepatrnej trhovej hodnoty (spravidla max. 1 USD).

Uvedený postup platí pre všetky listové zásielky, tzn. aj pre balíčky (petits paquets).

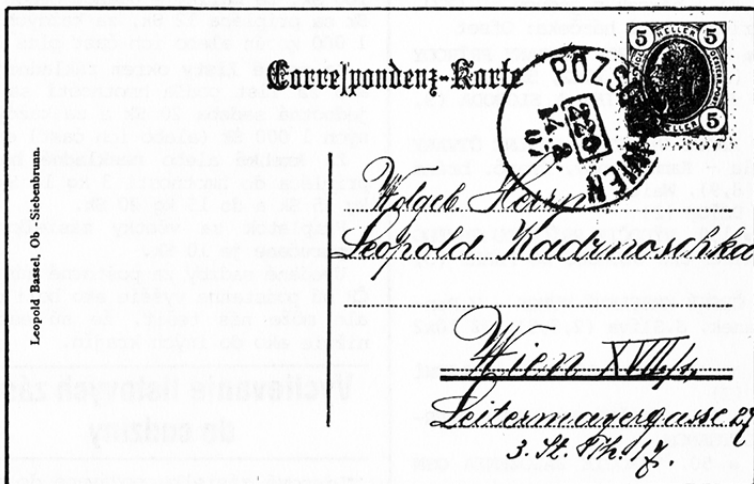
Obsah všetkých zásielok uvádzaný na zelených colných nálepkách C 1, colných deklaráciách C 2/CP 3 (pri cenných listoch) alebo adresných štítkoch (časť nahradzujúca zelenú colnú nálepku pri zásielkach EMS) musí byť deklarovaný podrobne, presne, s vymenovaním všetkých predmetov a s udaním ceny.

Na vývoz liekov a starožitností treba vývozné povolenie, preto musia byť pred podaním na poštovú dopravu colne prerokované v obidvoch prípadoch, tzn. aj pri podávaní súkromnou aj právnickou osobou.

-vkn-

DOPLŇTE SI V MONOGRAFII

Vydanie 15. dielu monografie čs. poštových známok je významným impulzom pre ďalšie štúdium poštovej histórie Slovenska. Pečiatky vlakových pôšt z obdobia 1863 až 1918 sú spracované v monografii na základe štúdia dokladového materiálu, odbornej literatúry a archívnych prameňov. Objavy neznámych pečiatok v tejto oblasti sú vzácné, nie však vylúčené. Priblížme si nález neznámeho odtlačku pečiatky vlakovej pošty POZSONY - WIEN / 220.

V monografii /1/ pod katalogovým číslom 1514 sú katalogizované pre vlp 220 pečiatky s legendou WIEN - PRESSBURG / 220, resp. PRESSBURG - WIEN / 220 (typ E. 27). Katalogizované sú aj pečiatky s legendou WIEN - POZSONY / 220, resp. POZSONY - WIEN / 220 (typ E. 273). Nový nález (obr.) ukazuje, že v roku 1907 sa objavuje pečiatka

vlakovej pošty 220 nižšieho rádu rakúskej poštovej správy s maďarským označením cieľovej stanice. Pečiatka má grafickú úpravu typu E. 272. Bratislava bola cieľovou stanicou vlp 220 na trati Wien - Marcheg - Bratislava (Pressburg, nem.; Pozsony, maď.). Pohľadnica s obrázkami z rakúskej obce Ober-Siebenbrunn bola adresovaná do Viedne.

Nové skutočnosti dovoľujú vysloviť predpoklad, že pečiatka s legendou WIEN - POZSONY / 220, resp. POZSONY - WIEN / 220 v grafickej úprave typu E. 272 bola v používaní relatívne krátky čas, asi dva (?) roky. Odtlačok pečiatky vlp 220 s maďarským označením pre Bratislavu poznáme z roku 1909 už v grafickej úprave typu E. 273. Katalógový záznam pre pečiatky vlp 220 môžeme doplniť, bez bodového hodnotenia, na túto podobu:

1. WIEN - PRESSBURG / 220	E. 272	č: 1898
2. PRESSBURG - WIEN / 220	E. 272	č: 1898
3. WIEN - POZSONY / 220	E. 272	č: 1907
4. POZSONY - WIEN / 220	E. 272	č: 1907
5. WIEN - POZSONY / 220	E. 272	č: 1909
6. POZSONY - WIEN / 220	E. 272	č: 1909

Literatúra:

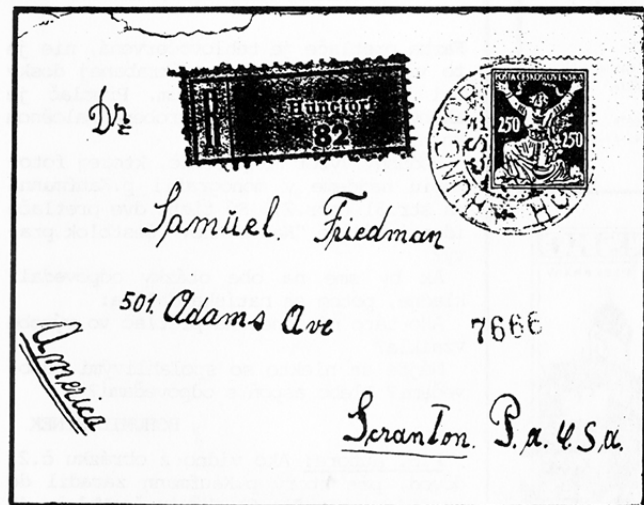
Ing. Jozef Tekel, CSc.

/1/ Obert, J., Tekel, J., Bartalský, Š., Varga, A.: Monografia čs. známok, diel 15, ZSF, Bratislava 1994

ZAÚJÍMAVÝ DOKLAD Z HUNCOVIEC

V oblasti Spiša bola usadená v dôsledku stredovekej kolonizácie relatívne početná skupina nemeckých prisťahovalcov. Aj v povodí rieky Poprad boli niektoré obce s výraznou nemeckou menšinou. Jednou z obcí, kde bola významná časť obyvateľstva nemeckého pôvodu (karpatskí Nemci), bola aj obec Huncovce.

Monografia /1/ uvádza, že poštový úrad v Huncovciach dostal v roku 1920 dvojazyčnú pečiatku s legendou HUNCTORF / HUNCOVCE a iniciálou Č.S.P. v hornej úseči pečiatky. Pečiatka, mimoriadne zaujímavá z jazykového hľadiska, bola v roku 1921 nahradená novou pečiatkou s jednojazyčnou legendou HUNCOVCE / Č.S.P. / a. Prečo je zaujímavá prvá pečiatka čs. poštovej správy? Je to jediná pečiatka na území Slovenska, kde nemecký názov poštového úradu je umiestnený na prvom mieste a slovenský názov poštového úradu je v pozícii jazyka národnostnej menšiny.

daného 13. novembra 1920 v Huncovciach pre adresáta v meste Scranton v USA (obr.). Doporučená nálepka (RN) je jednojazyčná, s označením poštového úradu v dobom nemeckom prepise (Hunctorf). Predložená celistvosť ukazuje, že na Slovensku sa vyskytol prípad označenia poštového úradu v nemeckej mutácii, bez slovenského ekvivalentu, v legende doporučnej nálepky. Odtlačky poštových pečiatok potvrdzujú, že doporu-

čený list bol 30. decembra 1920 v New Yorku a 6. januára 1921 v Scrantone. Jeho cesta z malej obce na Spiši do pôsobiska reverenda Jozefa Murgaša, priekopníka bezdrôtovej telegrafie, trvala 54 dní.

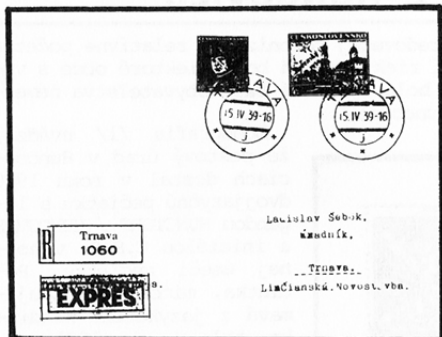
Ing. Jozef Tekel'

Literatúra: /1/ Votoček, E., Monografia čs.známek, diel 17/II, NADAS, Praha 1988

KTO O TOM NIEČO VIE ?

Zbieranie známok bývalého Slovenského štátu sa so vznikom Slovenskej republiky mierne zintenzívnilo. Zberateľský záujem púta najmä prvá pretlačová séria a z nej najvyššie hodnoty, ktoré sa už za bývalého "štátu" tešili priazni falzátorov. Mnohé falzá skúsené oko zberateľa a silná lupa odhalí. Sú však prípady, keď aj najzajímavosť zberateľ zapochybuje: Je pretlač pravá?

Predkladám filatelistickej verejnosti xerokópiu zberateľsky motivovanej celis-

Obr.1 Celistvosť (hore) a zväčšená známka 4K (dole)

tvosti so známkou Synek-Zika č.21 (4K Poděbrady), ktorá má pretlač nápadne odlišnú od "bežných originálov" (obr.1).

Obr.2 (Hugo Kaufmann: Monographie der Briefmarken mit dem Aufdruck Slovenský štát 1939, str.31)

Farba pretlače je tehlovočervená, nie je to však ani falzum z poškrabanej dosky ani tzv. martinské falzum. Pretlač je akoby rozpitá a nie je vyrobená falošnou kníhtlačou.

Podobný výzor má pretlač, ktorej fotokópiu nájdeme v monografii p.Kaufmanna na str.31 (obr.2). Sú tieto dve pretlače identické? Je "Kaufmannov" šesťblok pravý?

Ak by sme na obe otázky odpovedali kladne, potom sa natíska ďalšia:

Ako táto nápadne iná pretlač vo výrobe vznikla?

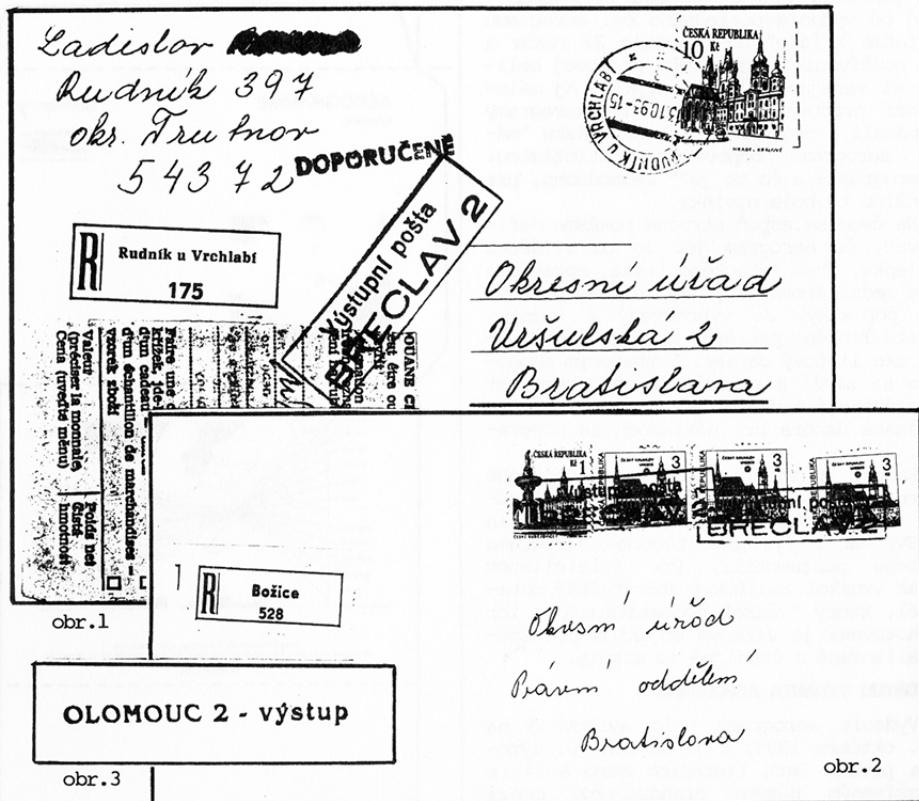
Nájde sa niekto so spoľahlivými odpoveďami? Alebo aspoň s odpoveďami?

BOHUMIL SYNEK

P.S. autora: Ako vidno z obrázku č.2, dôvod, pre ktorý p.Kaufmann zaradil do svojej monografie fotokópiu šesťbloku 4K známky, je dvojité pretlač na prostrednej a krajovej známke v hornom rade. To naznačuje, že by v prípade týchto známok (aj tej na obr.č.1) mohlo ísť o v ý - r o b n ú n e d o k o n a l o s ť pretlače.

PEČIATKY VÝSTUPNÝCH PÔŠT

Rozdelenie Česko-Slovenska na dva samostatné štáty prinieslo výrazné zmeny aj v organizácii poštovej prepravy medzi oboma časťami kedysi spoločnej republiky. V poštovom styku medzi Slovenskom a Českou republikou platí medzinárodný režim, ktorý je upravený medzinárodnými dohodami. Poštové zásielky smerujúce z ČR na Slovensko a naopak prechádzajú výstupnými poštami. Doklady o tom nachádzame na niektorých zásielkach, ktoré sú opečiatkované pečiatkou týchto pôšt. Na obr. je rámcová pečiatka Výstupní pošta / BŘECLAV 2 (rozmery rámečka sú 49x14 mm), ktorú som našiel odtlačenú na niekoľkých, prevažne doporučených a cenných zásielkach.

Keďže sa odtlačky nachádzali iba na veľmi malej časti zásielok z niekoľkotisícového súboru, nebolo mi jasné, za akých okolností sú zásielky pečiatkované touto pečiatkou. Na môj dopyt na pošte Břeclav 2 sa mi dostalo vysvetlenia, že pečiatku používa výstupné oddelenie breclavskej pošty pri kontrole zásielok určených do cudziny, pričom sa kontroluje, či sú zásielky colne prerokované. Ďalej je pečiatka používaná na znehodnotenie známok na zásielkach do cudziny, ktoré neboli opečiatkované pri podaní (obr. 2).

Podobný odtlačok pečiatky výstupného poštového úradu je na obr. 3. V tomto prípade však môže ísť aj o smerovaciú pečiatku, ktorou sa pečiatkovala vrchná zásielka vo zväzku, ktorý mal byť inštrahovaný na výstupnú poštu - v konkrétnom prípade Olomouc 2.

Ing. M. Bachratý

PRVÝ SLOVENSKÝ AEROGRAM

Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky (MDSVP SR) na sklonku roku 1993 vydalo aerogram pri príležitosti 70. výročia leteckej pošty na našom území. Verejnosť, vrátane zberateľskej, tento emisný počin MDSVP SR potešil, ale aj trochu prekvapil - veď od vydania posledného čs. aerogramu "Vtáčie krídlo" už uplynulo 22 rokov a od používania tohto druhu poštovej celyny si verejnosť úplne odvykla. Aj máloktorí pracovníci pošt si na aerogramy pamätali a nejedni z nich na otázku "máte aerogram" odpovedal protiotázkou: "Aerogram - a čo to je?" Jednoducho, pre väčšinu to bola novinka.

Na úvod sa aspoň stručne pokúsme definovať, čo aerogram je. Je to zvláštna zálepka, druh leteckého listu, spravidla pre medzinárodný styk za znížené poštovné poplatky. Je vyhotovený z jedného listu ľahkého papiera, ktorého časť slúži ako listový papier. Vyznačeným spôsobom sa zloží a zalepí. Má malú hmotnosť (najčastejšie okolo 2-3 gramov), čím sa získava úspora pri nákladoch za prepravu.

Radosť z vydania prvého slovenského aerogramu však skalili niektoré nežiaduce javy, ktoré chvályhodný emisný počin MDSVP SR i výsledok tvorcov aerogramu trochu pošramotili. Pre filatelistov však vznikol zaujímavý zberateľský materiál, ktorý "vďaka" nedostatkom pri ich vyhotovení je vítaným objektom pre špecializované a štúdiijné zbieranie.

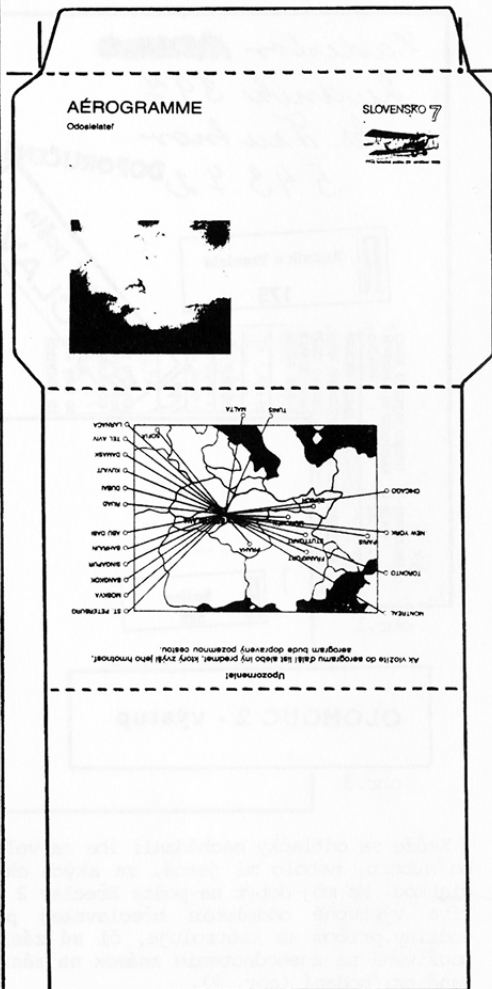
DÁTUM VYDANIA AEROGRAMU

Vydanie aerogramu bolo avizované na 29. októbra 1993, t.j. na deň 70. výročia prvého letu lietadlom Aero A-14 (s rozšíreným názvom Brandenburg) medzi Prahou a Bratislavou, ktorým Československé aerolinie otvorili pravidelnú vnútroštátnu leteckú dopravu v ČSR. Pre "nezvládnutie technológie výroby" bolo vydanie aerogramu odložené na 5.11.1993. Ani tento termín však nebol dodržaný a do poštovej prevádzky bol aerogram uvedený 19.11.1993. Tento dátum môžeme považovať aj za deň vydania.

GERAZOVÉ MOTÍVY NA AEROGRAME

Výtvarný návrh na aerogram vypracoval

akad. maliar Zdeno Brázdil. Na známke rozmerov 30x23 mm je zobrazené lietadlo Aero A-14 na letištnej ploche, hore s názvom štátu a nominálnou hodnotou 7 (Sk), dole s textom: "Prvá letecká pošta - 29.október 1923". Prednú stranu aerogramu vľavo hore dopĺňuje nápis vo francúzskom jazyku "AÉROGRAMME", pod ním text "Odosielateľ!" a v dolnej ľavej časti je obraz rozmerov 60x50 mm zobrazujú-

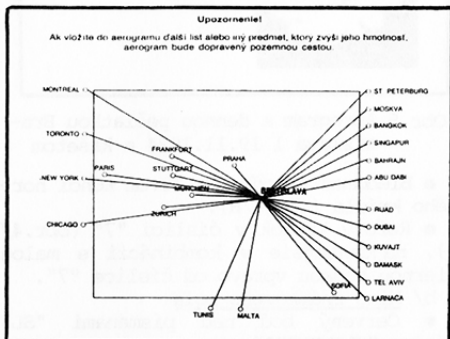
Obr.1 Nezložený aerogram s vyznačením nerovnosti výrezu a s vyznačením vliisu (prerušovanými čiarami)

ci tatranské končiare napoly zahalené mračnami.

Na zadnej strane aerogramu je zobrazená mapa Strednej Európy so symbolickým vyznačením spojenia Bratislavy so svetovými metropolami. Nad mapkou je text: "Upozornenie! Ak vložíte do aerogramu ďalší list alebo iný predmet, ktorý zvýši jeho hmotnosť, aerogram bude dopravený pozemnou cestou."

TLAČ AEROGRAMU

Aerogram vytlačila Štátna tlačiareň cenín Bratislava, š.p. (ŠTC) na ofsetovom stroji ROLLAND v tlačových hárkoch

Obr.2 Zadná strana aerogramu s vyznačenou modrou farbou

formátu 69,5 x 49,5 cm (tlačový list obsahoval 3 aerogramy). Papier OZ. Formát nezloženého aerogramu bol udávaný v rozmeroch 185x365 mm. Náklad 40 000 kusov. Pre ulahčenie zloženia bol aerogram opatrený tromi vodorovnými vlismi. Lep na hornú a bočné chlopne aerogramu bol nanášaný ručne. Hmotnosť aerogramu sa pohybuje okolo 5 gramov, čím sa zaraďuje medzi hmotnostne ťažšie aerogramy, určíte však nie medzi najťažšie (mám aerogram vytlačený na kriedovom papieri s dvojnásobnou hmotnosťou než má slovenský - pozn. autora).

Na tomto mieste je vhodné poznamenať, že problémy pri výrobe aerogramov, ktoré vo filatelistickej publicistike sa označovali ako "nezvládnutie technológie výroby", spočívali v nesprávnom postupe pri rozrezávaní (vysekávaní) aerogramov z tlačových hárkov a v nanášaní lepu. Aerogramy boli z tlačových hárkov totiž vyrezané skôr než bol na ne nanesený lep. Po rozrezaní sa potom už lep nedal nanášať na strojovom zariadení, a táto

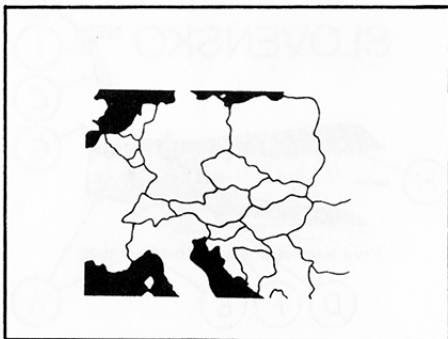
výrobná operácia bola vykonaná ručne. Samozrejme, že už nie tak kvalitne. Túto chybu vo výrobe možno pripísať neskúsenosti tlačiarne (bola to vôbec prvá poštová cena, ktorú ŠTC tlačila).

Nanášanie lepu na aerogramy pre tlačiarne zabezpečovali dvaja dodávatelia, ktorých výsledok vykazoval rozdiely, a preto môžeme hovoriť o dvoch častiach nákladu aerogramu.

I. ČASŤ NÁKLADU

Na prvej časti nákladu je lep na chlopne aerogramu nanesený v hrubšej vrstve a tým je aj tmavší, nerovnomerný a natretý v nepravidelných plochách. Tieto skutočnosti spôsobili, že chlopne aerogramov sú skrútené, lep popraskaný. Charakteristickým identifikačným znakom prvej časti nákladu je lep na hornej chlopni aerogramu, ktorý je spravidla nanesený len do polovičky šírky chlopne (šírka naneseného lepu podľa autorovho zistenia má rozptyl od 7 do 17 mm).

Z tejto časti nákladu sa dostali prvé aerogramy do poštovej prevádzky 19.11. 1993, a to v nezloženom stave, údajne v množstve 1 700 exemplárov. Podľa nášho odhadu I. časť nákladu mohla tvoriť približne 10 % z celkového nákladu.

Obr.3 Zadná strana aerogramu s vyznačenou čiernou farbou

II. ČASŤ NÁKLADU

Pre nespokojnosť s kvalitou nanášanie lepu bolo prerušené. Po zvážení vzniknutej situácie tlačiareň zadala túto činnosť inému dodávateľovi. Ten lep nanášal tiež ručne, avšak v tenšej vrstve (niekedy až v nedostačujúcej vrstve na škodu funkčnosti) a po celej ploche chlopni. Preto lep na druhej časti nákladu sa

javí ako svetlejší a chlopne sú menej skrútené než pri prvej časti nákladu. Druhý dodávateľ navyše takmer celý náklad ním spracovaných aerogramov poskladal. Aerogramy z tejto časti nákladu sa dostávali do obehu začiatkom januára 1994 (z nich boli aj dodávky POFIS-u a novinkovej služby).

TLAČOVÉ NEDOKONALOSI A ODCHÝLKY

Na prvých slovenských aerogramoch sa vyskytujú viaceré tlačové nedokonalosti a odchýlky, z ktorých chceme zberateľov upozorniť aspoň na najbežnejšie.

1. Farebné odtiene

Existujú farebné odtiene bledomodrej podtlače ako aj ďalších farieb. Zaregistrovali sme aj ojedinelé vynechanie farieb (pozri obr.2 a 3). Farebné odtiene vznikli nedokonalosťou tlačiarenskej techniky. Celý náklad bol vytlačený naraz bez dotlačí.

2. Tlačové chyby

a/ Na známke

• Vodorovný posun farieb - výrazný na podperách a lanách medzi krídlami lietadla i texte "Prvá letecká pošta - 29.október 1923" (obr.4/A).

Obr. 4 Tlačové chyby na známke aerogramu

• Posun farieb ako v predchádzajúcom prípade ale s výraznejším posunom na číslici "7" - od 0,1 do 0,5 mm (obr.4/B)

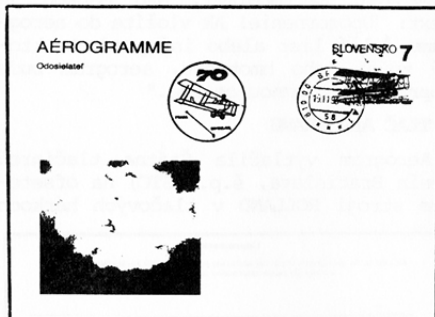
• Malá čierna bodka vpravo od číslice "7" (obr.4/C).

• Bledomodrý krúžok pod trupom lietadla prerušený spodným krídlom (obr.4/D).

• Bledomodrý krúžok pod písmenom "ó" v slove "október" (obr.4/E), najčastejšie v kombinácii s predchádzajúcou chybou.

• Bledomodrý krúžok pretínajúci tieň krídel a trup lietadla (obr.4/F).

• Červený bod v priestore medzi číslicou "7" a pravým horným krídlom lietadla (obr.4/G).

Obr.5 Aerogram s dennou pečiatkou Bratislava 1 19.11.1994 a kašetom

• Bledomodrá bodka na ľavom konci horného krídla (obr.4/H).

• Ružový krúžok v číslici "7" (obr.4/I), najčastejšie v kombinácii s malou čiernou bodkou vpravo od číslice "7".

b/ Mimo známkového poľa

• Červený bod nad písmenami "SL" nápisu "SLOVENSKO".

• Biely bod nad prvým písmenom "M" slova "AÉROGRAMME".

Obr.6 Aerogram (R) prepravený letecky do Nórska (ZOH Lillehammer)

• Biely bod pod písmenom "CH" slova "CHICAGO", čierny bod vľavo od písmena "N" slova "NEW YORK".

• Modrý bod nad druhým písmenom "M" slova "AÉROGRAMME" a ďalšie.

3. Rozmery aerogramu

Vydavateľom udané rozmery nezloženého

aerogramu sú 185x365 mm. Autorom namerané rozmery pri niekoľko sto kusoch aerogramov boli 179 mm na šírku a 367 až 369 mm na výšku.

4. Odchýlky lepu

O lepe sme sa už zmienili v pasáži o I. a II. časti nákladu. Ručné nanášanie lepu na aerogram nesie sprievodné znaky nielen v podobe jeho nerovnomerného a nepravidelného nanosenia, ale aj v podobe lepu na prednej strane, vynechania lepu na niektorej chlopni a aj úplne vynechaného lepu.

5. Odchýlky vlisu

Vodorovné vlisy na aerograme sa vyskytujú v rôznej intenzite - od silnej a výraznej rýhy až po sotva viditeľnú priehlbinu. Vlis sa vyskytuje z prednej alebo zadnej strany. Ojedinele sa vyskytuje vlis s posunom hore alebo dolu, ako aj zdvojené vlisy.

Ako z uvedeného načrtnutia zberateľskej problematiky prvého slovenského aerogramu vidno, objavil sa zaujímavý filatelistický objekt, ktorý poskytuje široké možnosti na realizáciu zberateľských snažení.

V.K.Németh

Pramene: Slovenská filatelia 11/93,
12/93, 7-8/94

POZOR NA FALZIFIKÁTY!

V poslednej dobe sa bolo možné na bratislavskej burze ale i v jednej českej aukcii stretnúť s relatívne vydarenými falzami vodorovného rastru na 2.no-

vinových známok Slovenského štátu 1939-1945. Ide o hodnoty 5h (modrá) a 50h (hneďá), ktoré boli vydané aj na papieri s hladkým lepom, čo falzátora zvädzalo a zvodu prirobiť raster podľaoh. Čomu však zjavne nepodľahol - to bola chuť byť presný: Falošný raster, vodorovné pruhy sú o niečo širšie ako u originálu. Rozdiel však nie je až taký, aby to nemohlo pomýliť menej skúseného či menej

vidiaceho zberateľa. Preto, ak nechceme byť nespravodlivo ľahší o zopár tisíc korún, kupujeme tieto známky overené znalcom. Zrakovo sebedovomejším kupcom by však malo stačiť nosiť pri sebe - okrem občianskeho preukazu a peňazí - aj jeden exemplár "lacného rastru" na porovnanie...

B. SYNEK

EMISIA OCHRANA PRÍRODY

Prostredie, ktoré nás obklopuje, čím ďalej tým viac stráca prírodný charakter a nenávratne sa mení na umelé, v ktorom dominuje človek. Príroda ako celok sa vyvíja podľa svojich nepísaných zákonov a aj keď je človek uznávaným pretvárateľom a vládcom prírody, musí si uvedomiť, že je vždy len súčasťou tohto veľkého komplexu a jeho existencia bude závisieť od stavu prírodného prostredia ako celku. Preto ochrana prírody a životného prostredia sa v súčasnosti stala pre ľudstvo jednou z najnaliehavejších úloh. Významný aspekt starostlivosti o zachovanie a zlepšovanie prírodného prostredia predstavuje ochrana rastlinných a živočíšnych druhov.

Pri tomto konštatovaní nemožno nespomenúť skutočnosť, že mnoho voľne žijúcich živočíchov, najmä dravých vtákov, bolo a je priamo či nepriamo postihnutých nielen zhoršením životného prostredia v dôsledku chemizácie a rozsiahlych krajinných zmien, ale priamo človekom (napr. vykrádaním hniezd a predajom mláďat do zahraničia). Niektoré z dravých vtákov, najmä väčšie druhy, sú v niektorých oblastiach už na pokraji vyhynutia. Odhaduje sa napríklad, že na Slovensku v súčasnosti hniezdi už len 30-35 párov orlov skalných a 3-5 párov sokolov sťahovavých. Preto je dôležitá osвета zaoberajúca sa ich ochranou.

Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR v ročných emisných plánoch určilo osobitnú edíciu s námetom "Ochrana prírody". Slovenská poštová správa 4. júla 1994 vydala prvú trojznámkovú sériu známok s námetom chránených vzácnych a ohrozených dravých vtákov: Orol skalný, Aquila chrysaetos (4 Sk), sokol sťahovavý, Falco peregrinus (5 Sk) a výr skalný, Bubo bubo (7 Sk). Autorom výtvarných návrhov známok, motívu ilustrácie na obálke prvého dňa vydania známok (orlie hniezdo s mláďatmi a s prilietajúcim or-

lom) a poštovej pečiatky (hniezdo výra skalného s vajčkami) je akademický maliar Ján Švec. Autorom rytín známok a ilustrácie na FDC je akad. maliar Rudolf Cigánik, autorom rytiny poštovej pečiatky je grafik a rytec František Horniak.

Citlivo bola vybraná technika tlače - na známkach je to ocelotlač kombinovaná s hĺbkotlačou a na ilustrácii FDC ocelotlač z plochých platní. Známky a FDC vytlačila Poštovní tiskárna cenin, a.s. Praha. Známky vyšli v náklade po 5 miliónov kusov a FDC po 10 tisíc kusov.

Na rok 1995 naša poštová správa pripravila pre "Rok ochrany európskej prírody" trojznámkovú sériu s vybraným námetom chránených vzácnych a ohrozených rastlín: Horokvet Clusiov (Cimnula clusii), poniklec slovenský (Pulsatilla slavica) a rumenica turnianska (Onosma tornanse) - reprodukcie rozkresby známok sú uverejnené na prvej strane obálky dnešného čísla ZBERATEĽA. Sú to jedny z najkrajších a najvzácnejších chránených rastlín na Slovensku.

Ing. Jozef Jelenčiak

Do pozornosti zberateľom slovenských TK

KATALÓGY

Dodnes vyšlo vo svete niekoľko katalógov, ktoré sa o.i. zaoberajú aj slovenskými telefónnymi kartami.

Známy švajčiarsky zberateľ Urs Hobi vydal v roku 1993 podrobný špecializovaný katalóg švajčiarskych TK, ku ktorým "pribral" aj TK Rakúska, ČSFR, USA, Maďarska, Českej republiky a Slovenska. Ten je však z dnešného pohľadu a stupňa

informácií o slovenských TK už málo zaujímavý.

Druhým, pravdepodobne najdostupnejším je katalóg, ktorý vydala firma "FILATELIE PĚNKAVA" v spolupráci s Klubom zberateľov telefónnych kariet v Prahe. Tento katalóg zahŕňa okrem TK z ČSFR, Českej republiky aj TK zo Slovenska. Žiaľ, je im venovaná len jedna strana. Katalóg je zaujímavý najmä pre zberateľov bývalých federálnych telefónnych kariet.

Ďalší katalóg, známy aj medzi zberateľmi známok, pochádza z dielne rakúskej firmy ANK, ktorá ho vydala v marci roku 1994. S trochou nadsádzky by sa dalo povedať, že je to katalóg menšej "Rakúsko-Uhorskej monarchie". Okrem Rakúska zahŕňa už len Maďarsko, ČSFR, Českú republiku a Slovensko.

Všetky vyššie spomínané katalógy vyšli vo veľmi dobrej grafickej úprave, na kvalitnom papieri a s farebnými reprodukciami TK, čo sa, prirodzene, odrazilo aj v ich cene. To sa nebudie týkať posledného katalógu, ktorý sa chystá na stránkach ZBERATEĽA postupne publikovať autor týchto riadkov. Bude to katalóg síce nie na kriede, nie s farebnými reprodukciami, ale bude zadarmo. Stačí si len predplatiť ZBERATEĽA.

Ing. MARIÁN JOBEK

STATE PRE NUMIZMATIKOV

ČISTENIE MINCÍ

V nultom čísle Zberateľa '95 sme vysvetlili postup čistenia hliníkových mincí. Kým budeme vysvetľovať postupy čistenia mincí z iných kovov, pripomeňme na úvod niekoľko všeobecných zásad.

V žiadnom prípade sa nesnažme čistiť a leštiť mince až na obnažený kov. Mohlo by to spôsobiť nenapraviteľné škody (najmarkantnejšie by sa to prejavilo u hliníkových mincí - dôvody boli opísané v nultom čísle Z '95).

Povedzme si najprv, prečo je vôbec potrebné mince čistiť. Najdôležitejším dôvodom je potreba zbaviť mince všetkých škodlivých pôsobiacich nečistôt. Ďalším dôvodom je vylepšenie vzhľadu, výraznosti a čitateľnosti mincí.

Povedzme si, čo nikdy čistiť nebudeme. Po prvé je to pravá ušľachtilá patina (latinsky aerugo nobilis, po nemecky Edelpatina), čo je veľmi pekná, súvislá vrstvička oksyločeného kovu, ktorá hovorí o veku mince a ktorá vznikala desiatky, niekedy i stovky rokov. Takáto pekná patina spravidla zvyšuje cenu mincí najmä u starších ražieb, preto by bolo obrovskou chybou takúto patinu odstrániť. Po druhé sú to mince v ražobnom lesku a mince v kvalite PROOF, ktoré nikdy čistiť nebudeme.

Čistiť mince môže mechanicky, chemicky alebo kombinovane. Najjednoduchšou metódou, ktorú môže použiť každý bez výhrad, a ktorá je vhodná pre všetky mincové kovy bez rozdielu, je umytie mince v teplej vode pomocou mäkkej kefky a saponátu. Z mince sa takto odstráni iba špina a jej samotnej to neškodí. Túto metódu však použijeme iba pri niektorých minciach, nakoľko vo väčšine prípadov bude nepostačujúca, a potom musíme použiť niektorú z ďalších metód.

V každom prípade je potrebné pred začatím čistenia zistiť, z akého kovu alebo zliatiny je minca zhotovená a či ju netreba najprv odkonzervovať. Potrebný údaj o zložení kovov príslušnej mince sa dozvieme z katalógu mincí. V prípade, že budeme v neistote, musíme sa pokúsiť o určenie materiálu sami. Vopred vylúčime metódu bežne používanú v klenotníctve - napilovanie kovu s následnou skúškou kyselínami. Možnosti určenia príslušného kovu opíšeme v niektorom z ďalších čísiel z '95.

Ak sa rozhodneme pre chemický spôsob čistenia, dodržiavajme zásadu, aby spoločne čistené mince mali rovnaké zloženie kovu. V opačnom prípade sa čistiaci roztok bude chovať ako elektrolýt a medzi mincami rôzneho zloženia kovov začne prebiehať elektrolyza, ktorá spôsobí u menej ušľachtilého kovu koróziu.

Nikdy sa nebudeme usilovať o urýchlenie čistiaceho procesu silnejšou koncentráciou čistiaceho roztoku, nakoľko by sme mohli mincový materiál nenapraviteľne poškodiť. V praxi je vyskúšané, že numizmatickému materiálu osoží oveľa viac slabšia koncentrácia roztoku. V niektorých prípadoch roztok koróziu celkom nerozpustí, iba ju naruší. Odstránenie korózie potom musíme urobiť mechanicky (mäkkou kefkou a pod.). V takom prípade hovoríme o kombinácii chemickej a mechanickej metódy.

Na prípravu čistiacich roztokov zásadne nepoužívame kovové nádoby, ale iba sklenené, porcelánové či z umelej hmoty. Rôzne čistidlá typu Sidol, Silichrom a pod. vopred vylúčime, nakoľko spôsobujú nežiadúci neprimerovaný lesk. Niekedy sú mince znečistené aj škvrnami organického pôvodu. Tieto odstránime pomocou organických rozpúšťadiel, ako napr. liehu, benzínu, acetónu, terpentínu a pod., ktoré nanášame mäkkou handričkou, štetcom, prípadne mincu ponoríme do rozpúšťadla celú.

Za ďalšiu metódu čistenia je možno považovať čistenie ultrazvukom. Čistiaci účinok sa tu docieľi ultrazvukovým kmitaním čistiaceho roztoku. Čistiace roztoky môžu byť saponáty, rôzne organické rozpúšťadlá, prípadne aj iné kvapaliny. Niekedy sa stane, že žiadnou z uvedených metód neodstránime z mince škvrnu neznámeho pôvodu. Potom je možné sa pokúsiť odstrániť ju dost primitívnym spôsobom pomocou mäkkej kancelárskej gummy. Tá však musí byť skutočne mäkká, inak by sme mohli mincu poškrabať.

Vyčistenú mincu je vždy potrebné niekoľkokrát omyť vodou. Je dobré následne ju vyvariť v destilovanej vode, čím sa aj z mikroskopicky malých dutiniek odstránia zostatky čistiaceho roztoku, ktorý by neskôr mohol nepriaznivo pôsobiť. Potom mincu dokonale vysušíme a narkonzervujeme.

O spôsoboch konzervovania mincí si poviem v budúcom čísle.

-ka-

BANKOVKY

Najbežnejším platidlom takmer na celom svete sú bankovky. Ich výroba je náročná technologicky aj z hľadiska bezpečnosti.

Bankovky sú vyrábané z vysokokvalitného papiera. Bankovkový papier musí vyhovovať požiadavkám vysokej odolnosti proti roztrhaniu, zlomu, rozpusteniu vo vode, tlaku (najmä pri tlači), malej prievitnosti a pri tom aj schopnosti prijímať farby rôznych tlačových techník. Bankovkový papier má pomerne malú gramáž (udáva sa ako hmotnosť 1 metra štvorcového v gramoch) a jeho hrúbka sa pohybuje od 0,08 do 0,11 milimetra.

Bankovky sa tlačia v tlačiarňach cenín s prísnyim pracovným režimom, s dodržiavaním zásad ochrany pred falšovaním alebo ich zmenám pri plnení technologických požadaviek z hľadiska obehu bankoviek, totožnosti exemplárov jedného typu, výt-

varnej a grafickej dokonalosti, ako aj bezpečnosti pri výrobe.

V katalógovom aj úradnom opise sa hovorí o líčnej a rubovej strane bankovky. Dôležitejšia je vždy líčna strana, kde je uvedený názov štátu a emisnej banky, hodnota bankovky, dátum vydania a je tu aj "vedúca" farba (farba hlavnej tlačie). Líčna strana má spravidla dokonalejšiu grafickú tvár.

Bankové pole (niekedy aj tlačový obraz) je plocha potlačená v typickom bankovom rámečku, v ktorom je hlavná tlač.

Bankový objekt je obraz v bankovom poli. Môže ísť o portréty, symboly, umelecké diela, dekoratívne kresby a pod. Jeden z objektov zpravidla prevláda a udáva bankovke charakter.

Na ochranu bankoviek proti falšovaniu sa používa aj vodotlač. Niekedy má aj funkciu dekoratívnu a je v bankovke trvalo prítomná. Vodotlač vzniká zosilnením (pozitívna) alebo zoslabením (negatívna) papierovej hmoty v "mokrej" fáze výroby. Ak vodotlač prebieha po celej ploche bankovky, ide o priebežnú vodotlač. O kombinovanej vodotlači hovoríme vtedy, keď sa použije negatívna aj pozitívna vodotlač naraz.

Vodotlač býva umiestnená v tzv. vodotlačovej lokalite. Spravidla je to medajlón, kruh, elipsa alebo oválny obraz. Zvislý pruh s vodotlačou na ľavej alebo pravej strane bankovky sa volá vodotlačový okraj. Býva zpravidla nepotlačený a slúži na zistenie existencie a akosti vodotlače.

Na ochranu pred falšovaním sa niekedy používajú farebné vlákna. Nie vždy musia byť viditeľné voľným okom. Vlákna majú rastlinný pôvod (alebo sú azbestové, hodvábné, umelé), ba niekedy sú to aj zvieracie chlpy. Sú prítomné v celej ploche bankovky alebo lokalizované v určitom mieste, sú buď na povrchu papiera alebo v hĺbke. Vlákna majú najčastejšie farbu červenú a modrú. Ich prvosť sa zisťuje laboratórne.

Niekedy boli na ochranu bankoviek proti falšovaniu používané konfety. Sú to malé rôznofarebné papierové kolieska s priemerom asi 1 mm a sú uložené v papierovej hmote. Viditeľné sú aj na povrchu bankovky. Túto ochranu majú hlavne bankovky americkej výroby (napr. 5 000 Kčs z roku 1920 alebo 500 Kčs z roku 1929).

(Pokračovanie)

400 ROKOV PRVÝCH NOVÍN NA SLOVENSKU

Počiatky novinárstva a vydávanie prvých tlačeneých tzv. letákových novín, prípadne novinových letákov, spadá vo väčšine európskych krajín do druhej polovice 16. storočia. Tieto "noviny", ktoré vychádzali nepravidelne, prinášali najmä správy o vojnových udalostiach a o iných ukrutnostiach a nešťastiach. Udalosti sa často podávali aj vo veršoch a ich obsah sa aj spieval. Tieto letáky sú všade považované za predchodcov pravidelne vychádzajúcich novín, ktoré vznikali v priebehu 17. a potom najmä 18. storočia.

Druhá polovica šestnásteho, celé sedemnásteho a začiatok 18. storočia boli najkrutejším obdobím života obyvateľov Slovenska. Bolo to predovšetkým turecké nebezpečenstvo, turecké okupačné a lúpežné nájazdy ničiace celé južné a značnú časť stredného a východného Slovenska. A tak isto protihabsburské povsta-

nia uhorských šľachticov, najmä G. Bethlena, I. Tökölyho a F. Rákoczyho II. Zanechávali za sebou zbedačený ľud, rozbité dediny i mestá, všeobecný úpadok a neistotu.

I keď pohnuté udalosti poskytovali bohatú látku pre noviny takéhoto charakteru, neboli tu priaznivé podmienky pre ich vydávanie. Za prvé letákové noviny z územia Slovenska možno považovať nemecké noviny "Zwo Wahrhaftige Newezeitung".

Bola to nevelká tlačovina osmorkového formátu na 4 listoch. Vytlačil ju Ján Walo v Bratislave v prvom polroku roku 1594. Obsahuje dve správy:

Prvá správa je o bojoch kresťanských vojsk s Turkami v Uhorsku a o šťastnom víťazstve kresťanov v Novohrade, o oslobodení takmer 800 dedín a osád i o útoku a oslobodení Pešti. Boje v Novohrade trvali od 16. do 30. apríla a pri Pešti od 25. do 28. apríla. O urputnosti bojov svedčí skutočnosť, že Turkov padlo asi 14 000 a kresťanov 11 000. Správa je písaná vo veršoch, má 27 číslovaných slôh.

Druhá správa je prebraná z viedenských letákových novín z roku 1593. Hovorí sa v nej o podivnom úkaze na oblohe v Konštantinopoli. V dňoch 18. januára až 1. februára bolo na nočnej oblohe vidieť žiariace pruhy a krvavočervené siluety kresťanských vojakov zrážajúcich Turkom

hlavy. Tureckého sultána, vezírov i ľud tento úkaz veľmi vystrašil. Vykладаči znamení videli v ňom predpoveď krvavých bojov v Uhorsku.

Aj táto správa je písaná vo veršoch, má 19 nečíslovaných slôh a bola určená na spievanie. Pri oboch sú uvedené názvy nemeckých piesní, na melódie ktorých bol ich rýmovaný text zložený.

Letákové noviny boli vytlačené švabachom. Počet vytlačených exemplárov nie je známy. Pravdepodobne nebol veľký. Dokazuje to aj skutočnosť, že sa zachoval len jeden jediný exemplár, ktorý opatrne je Nemecká národná bibliotéka v Berlíne. Nevedno, či bratislavské letákové noviny mali pokračovanie. Napriek tomu ich možno považovať za počiatok tlačенých novín na území Slovenska.

Dr. S. Zrubec

KONTROLNÉ POPLATKOVÉ ZNÁMKY SLOVAKOTOUR

Návrh na hodnotenie pohľadníc

Od 1. februára 1940 museli byť na Slovensku pohľadnice zobrazujúce prírodné krásy, zaujímavosti, pohľady na mestá, osady, dediny a ich časti, budovy, umelecké pamiatky, ľudové zvyky a predmety ľudového umenia, polepené zvláštnymi kontrolnými známkami. Zvláštne kontrolné známky vydalo Riaditeľstvo pre cestovný ruch v Bratislave. Toto ich prostredníctvom Poštového hospodárskeho úradu v Bratislave distribuovalo na pošty, v obvode ktorých sa nachádzali vydavateľa pohľadníc. Pošty ich potom predávali vydavateľom pohľadníc za províziu 5 % pre poštovú správu. Kontrolné známky sa mali nalepovať vľavo dolu tesne vedľa adresnej časti. Nesmeli sa nalepovať do priestoru určeného pre výplatné známky a adresu. Toto nariadenie bolo z času na čas porušené.

Kontrolné poplatkové známky majú rozmer 1x2 cm. V hornej časti majú nápis SLOVAKOTOUR, v dolnej časti ornamentálnu výzdobu prerušenú v strede krúžkom, v ktorom je uvedený údaj hodnoty známky. Zadná strana mala na zvisle rastrovanom lepe ochrannú červenú potlač, ktorá mala zamedziť opätovnému použitiu známok. Znamky sa tlačili v hárkoch po 200 kusov a predávali sa v hárkoch po 100 kusoch. Znamky majú zúbkovanie pri hodnote 10 halierov a výnimočne aj pri hodnote 20 halierov rozmeru 12 1/2. Hodnota 15 a 20 halierov má zúbkovanie s rozmerom 10 1/2 (Predpokladalo sa i vydanie kontrolných poplatkových známok v hodnotách 30 a 40 halierov).

Kontrolné poplatky boli odvodené od predajnej ceny pohľadnice nasledovne:

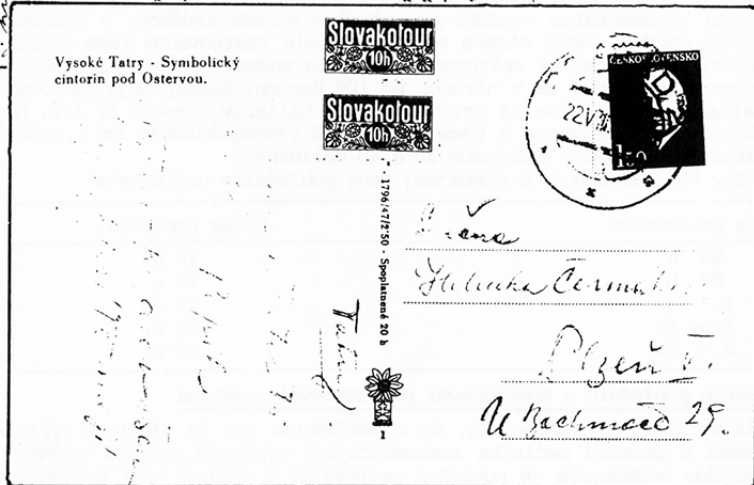
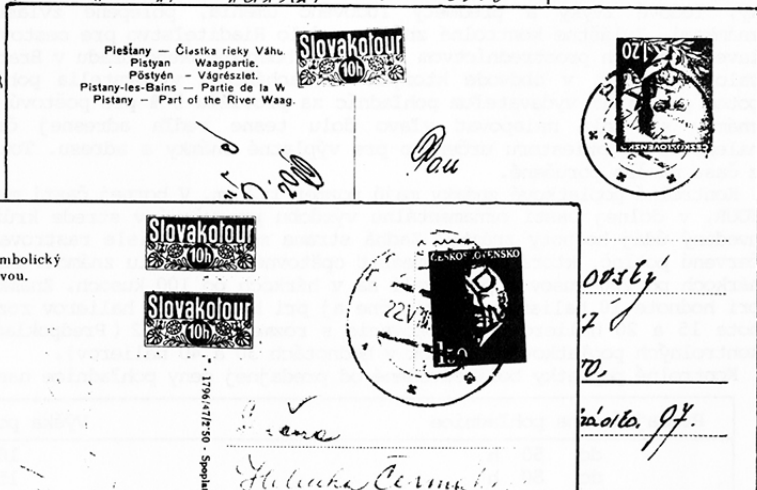
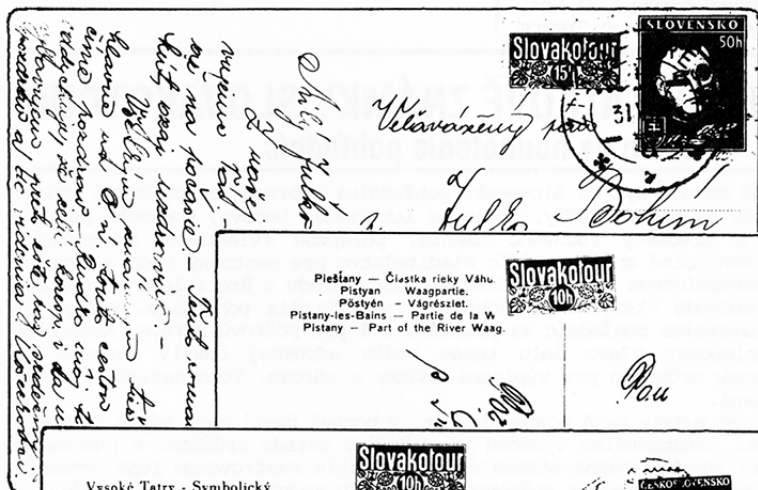
Predajná cena pohľadnice	Výška poplatku
do 50 h	10 h
do 80 h	15 h
do 1,- Ks	20 h
do 1,50 Ks	30 h
do 2,- Ks	40 h

Návrh na hodnotenie pohľadníc s kontrolnými poplatkovými známkami

Návrh hodnotenia vychádza z predpokladu, že z pohľadnice nie je oddelená výplatná ani kontrolná známka a poštová pečiatka znehodnocujúca výplatnú poštovú známku je čitateľná. Nasledujúce hodnotenie je potrebné pripočítať k bežnej cene pohľadnice.

Návrh hodnotenia je urobený v bodoch. Odporučená bodová hodnota v súčasnosti: 1 bod = 1 Sk.

K r i t é r i u m	Hodnota známky		
	10	15	20
	(a)	(b)	(c)
1. Kontrolná známka nalepená na určenom mieste	5	7	10
2. Kontrolná známka nalepená mimo určeného miesta	7	9	12
3. Opečiatkovaná kontrolná známka (pri podaní)	10	12	15
4. Znáмка nalepená na nesprávnom mieste a opečiatkovaná pri podaní	15	20	25
5. Poplatok zostavený z dvoch kontrolných známok rovnakej hodnoty	15	20	25
6. Zúbkovanie 12 1/2 známky 20 halierov			?
7. Poplatok zostavený zo známok dvoch rozličných hodnôt + 50 % bodovej hodnoty jednotlivých známok			
8. Použitie kontrolných známok po roku 1945 + 100 % bodovej hodnoty jednotlivých známok			

Príklady hodnotenia pohľadníc s kontrolnými známkami:

1. Kontrolná známka hodnoty 15 h nalepená na nesprávnom mieste, opečiatkovaná pri podaní pohľadnice dennou poštovou pečiatkou (obr.1)
- 4/b, t.j.+ 20 Sk pripočítať k zberateľskej cene pohľadnice
2. Kontrolná známka hodnoty 10 h nalepená na nesprávnom mieste na pohľadnici použitej po roku 1945 (obr.2)
- 2/a+8, t.j.7+7 = 14 Sk pripočítať k zberateľskej cene pohľadnice
3. Kontrolný poplatok uhradený dvoma kontrolnými známkami hodnoty 10 h na pohľadnici použitej po roku 1945 (obr.3)
- 2/a+5/a+8 t.j. 7+15+22 = 44 Sk pripočítať k zberateľskej hodnote pohľadnice

- des -

Použitá literatúra: 1. Poplatkové kontrolné známky, Slovenská filatelia č.2/1992, str. 7-10
2. Poplatkové kontrolné známky II., Slovenská filatelia č. 2/1993, str. 25-27

POHLADY DO SVETA

PF 1995 po francúzsky

Svoju národnú hrdosť na "najkrajšiu ulicu sveta" nezabudlo novoročnou známkou 1995 zdôrazniť Francúzsko. Na známke 4,40 F (vyšla 1.1.1995) je impozantný pohľad na Champs Elysées v Paríži z námestia Svornosti k Víťaznému oblúku pri

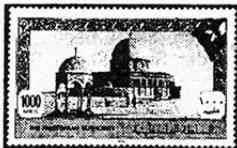

slávnostnom večernom osvetlení s oslňujúcimi farbami. Znáмка je veľkého podlhovastého formátu a vyšla v PL o 10 kusoch s kupónom, na ktorom je novoročné blahoželanie vo francúzskom a anglickom jazyku.

-Zc-

Nová palestínska výplatná

Prvého septembra 1994 bola vydaná séria výplatných známok palestínskeho samosprávneho úradu. Známký v hodnotách 5, 10 a 20 mils znázorňujú historický

most v Jerichu, hodnoty 30, 40, 50 a 75 mils zobrazujú chrám Svätého hrobu v jeruzalemskom starom meste, ktoré je ob-

klopené obranným múrom s 34 vežami a 8 bránami. Na známke 1 000 mils je mešita "Dom na skale", postavená v rokoch 688 - 691 kalifom Abd Al-Malitom, ktorá je tretím hlavným posvätným miestom islamu. A viete, že jeruzalemský "Dom na skale" leží mimo palestínskeho autonómneho územia ?

-vak-

Prvý európsky salón známok

Ak filatelista navštíví Paríž, obyčajne zavíta na Rue Drouot, čo možno označiť za "stred filatelistického života". V dňoch 15.- 24. októbra 1994 však Paríž ponúkol aj inú možnosť - zúčastniť sa Parc floral de Paris, kde sa konal prvý európsky salón známok.

V prekrásnom prostredí sa prezentovalo 93 obchodníkov či spoločností a 15 poštových správ. Chýbali poštové správy celého východného bloku, ale aj Rakúska, Fínska, Švédska. Zato ponuka firiem bola bohatá: Cérés, Lindner, Philafrance, Th. Champion, Yvert et Tellier.

Na čestnom mieste sa prezentoval i Francúzsky filatelistický zväz, neustále

bola k dispozícii poradenská služba a členovia komisie expertov. Súčasťou salónu bola aj verejná súťaž o najlepšiu a najhoršiu známku roka.

Organizácia takmer dokonalá, na škodu vecí bola francúzska "hrdosť" - všetky informácie boli poskytované len vo francúzštine, vrátane pekného katalógu. Škoda, mnohí cudzinci by boli vďační za angličtinu či nemčinu.

K salónu vydala francúzska poštová správa vkusný hárček s nominálnou hodnotou 5,60 Fr. Predával sa za 16 Fr, pričom rozdiel (10,40 Fr) išiel na konto tejto akcie.

M. Zika

Marilyn Monroe - futbalový fanúšik

Takmer každá známková krajina, vrátane Slovenska, vydala k majstrovstvám sveta vo futbale v USA príležitostné poštové známky. Pretože sa takto stal trh prirodzene nasýteným, bolo potrebné mať vhodnú predajpodporujúcu myšlienku. Maďarská pošta spojila za týmto účelom dianie okolo lopty na trávniku s poträtmi popredných predstaviteľov amerického priemyslu zábavy, presnejšie filmu a rockovej hudby. Malou chybou krásy, resp. marketingového prístupu je, že mladšia generácia pozná napr. "fanúšikov futbalu" Marilyn Monroe, Elvisa Presleyho a Johna Waynea nanajvýš z počutia.

-vak-

Júlia Hasdeuová

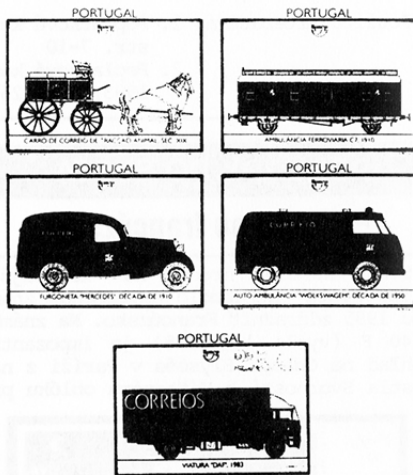
Poslednou minuloročnou emisiou rumunských poštových známok bola 7-známková séria s portrétmi významných osôb z druhej polovice 19. a prvej polovice 20. storočia. Okrem 6 mužov vidíme tu i portrét jednej ženy, Júlie Hasdeuovej (1869-1888), mladej spisovateľky a obetavej pracovníčky za povznesenie kultúrnej úrovne rumunských žien. Rumunské ženy

desiatky rokov za ňou žiaľili, keď skomala ani nie 20-ročná po zákernej chorobe.

-Zc-

Poštové vozidlá

Rôzne historické dopravné prostriedky sú častými námetmi na poštových známkach. Aby v tomto smere ani Portugalsko nezaostalo, vydalo na sklonku minulého roka štvorznamkovú sériu a jeden hárček

s obrazmi poštových vozidiel. Séria začína vozom s konským záprahom (19.stor.), pokračuje poštový vagon (1910) a potom poštové autá: Mercedes (1910) a Volkswagen (1950). Na hárčeku je nákladný automobil DAF (1983).

-Zc-

Majiteľ štvrtého Mauritia je už známy

Pre holandské poštové múzeum v Haagu bol 10. október 1994 zvlášť slávnostným dňom: Kurátor múzea mohol predstaviť prominentným návštevníkom nepoužitý exemplár modrého Mauritia "Post Office" v špeciálne vyhotovenej vitríne ako najnovší prístupný exponát.

Ako prišlo múzeum k jednej z najcennejších poštových známok sveta? Obchod sprostredkoval penzionovaný aukcionár W. Jakubek, ktorý predal túto raritu pred 22 rokmi na jednej aukcii za 287 000 DEM. Tento majiteľ sa rozhodol pre predaj holandskému múzeu PIT. Zaplatená cena je,

prirodzene, tabu, pretože kupujúci, anonymný predávajúci a sprostredkovateľ sa dohodli na mlčaní. Avšak nie je potrebné cestovať do Delf, aby nám vyveštili, že suma sa musí pohybovať okolo 1 milióna DEM, čo pre túto raritu uvádza aj katalóg Michel.

Táto legendárna známka ostrovného štátu v Indickom oceáne je filatelistom známa iba v 4 exemplároch: Číslo 1 sa nachádza v Britskom múzeu v Londýne, č.2 v Royal Collection britskej kráľovnej a č.3 bol predaný v roku 1993 aukčným domom D. Feldmana v Zürichu obchodníkovi z Maurítia (za 1,5 milióna švajčiarskych frankov; známka pochádzala zo zbierky Japonca H. Kanaiho).

Doterajšie pramene síce potvrdzovali existenciu štvrtého neupotrebeného exempláru, ale majiteľ nebol menovaný. Teraz sa teda objavil a štvrtý exemplár si našiel svoje definitívne miesto v poštovom múzeu v Haagu. Jeho pravosť je garantovaná atestom Royal Philatelic Society z roku 1922 a 1936.

-vak-

Preteky na pirogách

Preteky polynézskeho vodákov pod spoločným názvom HAWAIIKI NUI na pirogách (člny vytesané z jedného kmeňa stromu) si zakladajú novú tradíciu. V novembri

1994 sa konali po druhýkrát. Trať pretekov má niekoľko etáp - minuloročná viedla k 5 ostrovom. Poštová správa Francúzskej Polynézie k pretekom vydala 4 známky v páske s obrazom vodákov na trati. Samozrejme, známky sú mnohofarebné.

-Zc-

Jubilujúce OSN

Rok 1995 je jubilejným rokom 50. výročia založenia OSN. Poštová správa OSN hodlá tomuto výročiu venovať 4 emisie. Prvá vyšla už 1. januára 1995. Sú to 3 známky (pre Ženevu 0,80 FS, pre New York 32 c a pre Viedeň 7 OS) rovnakej kresby - v ozdobnom ráme štylizovaná číslica 50 a emblém organizácie. S podobnou kresbou boli aj príležitostné a strojové pečiatky.

Na obrázkoch sú príležitostné a strojové pečiatky pre poštové úrady v Ženeve New Yorku a vo Viedni.

-Zc-

BIATEC na minci

Nový slovenský päťkorunák má obraz mince BIATEC. Je to vlastne rub jednej z najstarších mincí vydávaných na území dnešného Slovenska v čase jeho osídlenia Keltmi. Jazdec na cválajúcom koni drží ratolest, ako symbol mieru. V spodnej časti obrazu je nápis BIATEC.

Kelti, jeden z prvých historicky známych národov, razili svoje mince aj na

území dnešnej Bratislavy, približne v rokoch 70-44 pred Kristom. V jej priestore si vybudovali opevnené centrum - oppidum. Sústreďovali sa v ňom hospodárske i politické aktivity keltského obyvateľstva - obchod, vojenská sila, správne orgány i jeho duchovný život. Na území oppida fungovala aj mincovňa. Mince, ktoré sa v nej v tom čase razili, nemajú obdobu v celom vtedajšom keltskom svete. Zhotovovali ich z kvalitného kovu - zo striebra i zo zlata.

V bratislavskom oppide s razbou mincí začal BIATEC, najmocnejší vládca tohto keltského spoločenstva. Jeho meno sa vyskytuje na zlatých i strieborných minciach.

Stopy po miestach, na ktorých v dnešnej Bratislave účinkovali keltskí minciari sa dlho nedarilo objaviť. Až rekonštrukčné práce v budove Pálffyho paláca na bývalej Nálepčkovej ulici poskytli nevedný objav. V pozostatkoch minciarskej dielne sa našli zlomky hlinených foriem na odlievanie mincí, zlomky i celé taviace tégly a zlomok keltskej mince.

Keltská minca s nápisom BIATEC symbolizujúca pozoruhodné obdobie v dejinách Slovenska, prosperitu významného centra na území dnešnej Bratislavy sa teda právom dostala na novú päťkorunovú mincu Slovenskej republiky.

(aá)

RECENZIE

ČESKOSLOVENSKÁ LETECKÁ POŠTA 1945-1992

Spoločnosť aerofilatelie Zväzu českých filatelistov v Prahe vydala v minulom roku katalóg Československá letecká pošta 1945-1992. Autorom katalógu je MUDr. Petr Horka, renomovaný zberateľ a publicista z odboru aerofilatelie. Prácu lektorovali PhDr. František Crha, MUDr. Bedřich Helm a Vladimír Kolář.

Katalóg má vrátane obrazových príloh rozsah 160 strán a je rozdelený do 5 kapitol: Prvé lety, príležitostné lety, balónové lety, kašety a prítlače s leteckou tematikou, katastrofická pošta. Vlastnej katalógovej časti predchádza úvod Predsedníctva SAF SČF. Nasledujú vysvetlivky v českom, anglickom a nemeckom jazyku. Úvodnú časť dopĺňa autor stručným pojednaním o rozvoji československej leteckej pošty po 2. svetovej vojne. Pre zberateľov osobitne zaujímavé môžu byť state o všeobecných zasielacích podmienkach leteckej pošty, o vnútroštátnej leteckej doprave i o preprave listových zásielok do zahraničia, vrátane zámoria.

Samotná katalógová časť je spracovaná chronologicky podľa uvedeného vecného členenia v piatich kapitolách. Uvedené sú základné údaje o leteckých celistvostiach: Dátum uskutočnenia leteckej prepravy, trasa letu, dátumy a texty poštových pečiatok (podacie i príchodzie), použité potvrdzovacie pečiatky (kašety) a ďalšie údaje. Vedľa textov sú reproduované a opisované príležitostné poštové pečiatky, kašety i prítlače, čo uľahčuje čitateľovi orientáciu. Cenou pomôckou pre užívateľov katalógu sú aj cenové záznamy za jednotlivé letecké celistvosti vyjadrené v bodoch (1 bod = 1 Kč v relácii roku 1993). Katalóg vhodne dopĺňuje v závere uverejnená obrazová príloha s reprodukciami cca troch desiatok leteckých celistvostí.

Zberatelia - aerofilatelisti dostali do rúk praktickú príručku, ktorá u nás roky chýbala. Dobré poslúži pokročilým i začínajúcim aerofilatelistom, ale aj zberateľom iných odborov.

-vkn-

KATALÓG MICHEL: SEVERNÁ A STREDNÁ AMERIKA 1995

Začiatkom decembra 1994 dala firma MICHEL, Schwaneberger Verlag GmbH, na vianočný trh ďalší diel katalógu na Zámorie: Severná a Stredná Amerika 1995.

Na 1 000 stranách sú nielen atraktívne známkové krajiny USA, Kanada a OSN, ale aj všetky ďalšie štáty, ostrovy a koló-

nie tohto kontinentu. Katalóg celkom ob-
sahuje 14 000 vyobrazení a 65 000 cenov-
ných záznamov. Cena katalógu u nás je
1 450,- Sk. -ik-

ČO PÍŠU INÍ

SLOVENSKÁ FILATELIA

Slovenská filatelia 11/94 prináša časť
prednášky Ing.O.Bartoňa z fóra Filatelia
a poštová história v Sindelfingene pod
názvom "Pošta v SNP v roku 1944", článok
Ing.I.Kubelu "Samolepkové cenné nálepky
z priehradkových terminálov na poštách v
ČR", príspevok JUDr.V.Priputena "Litov-
ské známky vlni a v tomto roku",
pokračovanie seriálu MUDr. T. Rosinského,
CSc. "Kapitoly z teritoriálnej fila-
telie". -ik-

SPOJÁRSKE ZVESTI

Z článkov v časopise Spojárske zvesti
12/94 osobitne zaujímavý je najmä úst-
redný článok Ing. Štefánika "Pošta má u
nás už 460 rokov, ale nestarne...", opis
hárčeka Nad Tatrou sa blýska... a avizo-
vanie emisie Lode. Dr.J.Soukup uvádza
podrobnú analýzu slovenských príleži-
tostných pečiatok za rok 1993. Zaujímavý
je podnet riaditeľky Okresného riaditeľ-
stva pošty Rožňava na vznik poštového
múzea v Dobšinej. -ik-

FORSCHUNGS-
BERICHTE
aus der
TSCHECHOSLOWAKEI
PHILATELIE

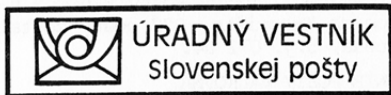
Časopis zberateľov Česko-Slovenska
Tschechoslowakei Philatelie prináša ako
hlavný článok J.Hammera "Československo
1945 - začiatok druhej republiky", člán-
ok Ing.O.Bartoňa "SNP a nemecká poľná
pošta", pre celinárov zaujímavý doplnok
katalógu neoficiálnych prítlačí na celi-
nách od C.Sobotku, zaujímavý rozbor
dosiahnutých cien lepších čs. známok na
16-tich rôznych aukciách v Európe. -ik-

Filatelia

V Českom časopise Filatelie 12/94 si
môžete prečítať vynikajúci článok J.E.
Pageho zo Španielska "Jeseň 1944 na Pod-
karpatskej Rusi", námětové spracovanie
"Piate výročie nežnej revolúcie" Ing.
L.Brendla, pokračovanie článku MVDr.P.
Hallona "Estónsko, objavená známková
krajina". Prílohou je výsledková listina
10.aukcie firmy PROFIL.

BÉLYEG VILÁG

Z obsahu decembrového čísla maďarského
filatelistického časopisu BÉLYEG VILÁG
vyberáme: Rozhovor s významným zberate-
lom klasických rakúskych známk Emilom
Capellaron, Pohľadnica čs. poľnej pošty
odoslaná z Maďarska, Hviezdicové lety z
Balatonu 9-15.9.1937. Časopis prináša
rad ďalších článkov, správ a informácií,
väčšinou aj bohato ilustrovaných. Za
pozornosť stojí aj príspevok Dr.Á. Szé-
nássyho o 100. výročí telefonnej ústred-
ne v Komárne, ku ktorej 17.9.1994 na
pošte Komárno 1 sa používala príleži-
tostná pečiatka. -vkn-

ZAČATIE ČINNOSTI NOVEJ PODÁVAJECJ POŠTY PEZINOK 4

Dňom 4. júla 1994 začala v Pezinku, na
Radničnom námestí, činnosť nová podáva-
cia pošta s názvom Pezínok 4. Nová pošta
má PSČ 902 04.

ZMENA NÁZVU POŠTY NITRA 9

Dňom 1. septembra 1994 sa v okrese
Nitra zmenil názov Pošty Nitra 9 na Lu-
žianky. Pošta má PSČ 951 41.

ZRUŠENIE POŠTY REPEJOV

Dňom 1. novembra 1994 bola v okrese
Humenné z prevádzkových príčin zrušená
dodávacia Pošta 067 05 Repejov. Dodáva-
nie zásielok je zabezpečené z Pošty 067
04 Oľka.

ZAČATIE ČINNOSTI NOVEJ POŠTY BANSKÁ BYSTRICA 3

Dňom 1. novembra 1994 začala v okrese Banská Bystrica činnosť nová podávacia Pošta Banská Bystrica 3. Pošta zároveň zabezpečuje dodávanie balíkov v Banskej Bystrici. Nová pošta má PSČ 974 03.

ZMENA NÁZVU POŠTY KYSUCKÉ NOVÉ MESTO 3

Dňom 1. novembra 1994 sa v okrese Čadca zmenil názov Pošty Kysucké Nové Mesto 3 na Radola. Pošta má PSČ 023 36.

ZAČATIE ČINNOSTI NOVEJ DODÁVACEJ POŠTY TRSTENÁ NA OSTROVE

Dňom 1. novembra 1994 začala v okrese Dunajská Streda činnosť nová dodávacia Pošta Trstená na Ostrove. Nová pošta má PSČ 930 09.

ZAČATIE ČINNOSTI NOVEJ PODÁVACEJ POŠTY SVIT 3

Dňom 21. novembra 1994 začala v okrese Poprad činnosť nová podávacia Pošta Svit 3. Nová pošta má PSČ 059 23.

ZAČATIE ČINNOSTI NOVEJ DODÁVACEJ POŠTY ČADCA 4

Dňom 1.12.1994 začala v okrese Čadca činnosť nová dodávacia Pošta Čadca 4. Nová pošta má PSČ 022 04.

ZMENA NÁZVU POŠTY BÁNOVCE NAD ONDAVOU

Dňom 1. decembra 1994 sa v okrese Michalovce zmenil názov Pošty Bánovce nad Ondavou na Trhovište. PSČ pošty zostalo nezmenené, t.j. 072 04.

ZRUŠENIE POŠTY VALKOVNÁ

Dňom 1. januára 1995 bola v okrese Banská Bystrica z prevádzkových príčin zrušená dodávacia Pošta 976 70 Valkovňa. Dodávanie zásielok je zabezpečené z Pošty 976 69 Pohorelá prostredníctvom cezpoľného doručovateľa.

ZMENA NÁZVU POŠTY JASENOVÉ

Dňom 2. januára 1995 sa v okrese Žilina zmenil názov Pošty Jasenové na Kľača. PSČ pošty zostalo nezmenené, t.j. 013 19

POST BOX

V tejto rubrike budeme odpovedať na Vaše otázky a priehradku využijeme aj na informácie pre abonentov. Do dnešného čísla sme stihli pripraviť odpovede na

dve otázky. Obraciame sa aj na abonentov. Úvodom však jedna dôležitá informácia: **Telefónne číslo** do predajne ALBUM i redakcie ZBERATEĽ-a na Lazaretskej ulici v Bratislave je **07 / 367 411** - pondelok až piatok od 10 do 18 hodiny.

Informácie pre abonentov

Každému, kto si objednal časopis, posielame s ním aj zloženku na úhradu celoročného predplatného 200,- Sk. Tých, ktorí už majú predplatné uhradené (osobne v predajniach ALBUM alebo poštou), prosíme, aby priloženú zloženku považovali za bezpredmetnú.

Ctených abonentov prosíme v prípade zmeny adresy, prípadne ak sa vyskytla chyba v adrese uvedenej na obale časopisu, aby nám túto skutočnosť láskavo oznámili.

Niekoľko exemplárov nultého čísla ZBERATEĽ-a ešte máme k dispozícii - do vyčerpania zásob ich môžeme zaslať Vaším partnerom alebo známym, u ktorých predpokladáte záujem o časopis. Budeme povďační za Vašu pomoc pri získavaní ďalších abonentov aj komerčných inzerátov (príjem z nich bude výlučne slúžiť na skvalitnenie formy i obsahu časopisu).

(R)

Ako často sú vydávané katalogy Michel-Zámorie?

Odpovedáme na otázky, ako často sú vydávané katalogy MICHEL-ZÁMORIE. Nie každoročne, ale v dvojročných i viacročných intervaloch. Konkrétnejšie o tom povie náš prehľad, v ktorom roku naposledy boli jednotlivé diely katalogu vydané:

MICHEL 1: SEVERNÁ A STREDNÁ AMERIKA	1995
MICHEL 2: JUŽNÁ AMERIKA	1992
MICHEL 3: AFRIKA (2 diely)	1993
MICHEL 4: AUSTRÁLIA A OCEÁNIA	1994
MICHEL 5 (I.): ÁZIA (2 diely)	1994
MICHEL 5/II.: ÁZIA (Emiráty)	1990

(ik)

Aké sú názvy pobaltských štátov Litvy a Lotyšska?

Niektorí zberatelia si mýlia názvy dvoch staronových pobaltských štátov - Litvy a Lotyšska.

LITVA (južnejší štát, hraničí s Poľskom, hlavné mesto Vilnius) je v domácom

jazyku písaná ako LIETUVA, anglicky LI-THUANIA, nemecky LITAUEN.

LOTYŠSKO (severnejší štát, hraničí s Estónskom, hlavné mesto Riga) je "vlastným" menom LATVIJA (tento názov prevzali aj Briti), v nemčine je transkribovaná na LETTLAND.

(ik)

Anketa čitateľov časopisu

6 BODOV + 3 CENY

Poznať názory čitateľov, vedieť čo v časopise radi čítajú, ktoré príspevky ich najviac zaujali - to sú dôležité predpoklady pre prácu redakcie. Za týmto účelom aj naša redakcia hodlá formou ankety spoznať mienku čitateľov. Anketná otázka znie takto:

Ktoré príspevky alebo príspevky ktorých autorov či rubriky v prvom čísle ZBERATEĽA sa Vám najviac páčili?

Odpoveď prosíme vyjadriť pridelením 6 bodov jednotlivým príspevkom, autorom, rubrikám. Pridelovanie bodov nechávame na Vás. Prosíme však o dodržanie dvoch zásad: Neprekročiť počet 6-tich bodov a pridelovať vždy celé body (nedeliť ani napoly).

Ak v tomto smere mienite s nami spolupracovať, pošlite nám Vaše anketné dopovede (na korešp. lístku či v liste) s označením ANKETA na adresu redakcie do 31.1.1995. Redakcia troch účastníkov ankety vylosuje a odmení hodnotnými cenami.

Ak navyše napíšete Váš názor na časopis, pošlete námety a podnety pre ďalšie čísla časopisu, budeme veľmi povďační. Za Vaše odpovede a za spoluprácu vopred ďakujeme

Redakcia

INZERCIA

PODMIENKY INZEROVANIA

Cena jedného riadku (vrátane prvého, tučne sádzaného) je 10,- Sk. Za inzeráty zvýraznené rámečkom účtujeme príplatok 20,- Sk.

Abonentí časopisu majú 2-krát za rok prvých päť riadkov **z d a r m a**.

Úhradu inzerátov, resp. potvrdenie o úhrade treba zaslať redakcii najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme zaslať na adresu redakcie písané na stroji (počítači), alebo paličkovým písmom. Inzeráty budú uverejňované v najbližšom čísle časopisu v došlom poradí.

Komerčné inzeráty (na celú, polovicu, štvrtinu alebo osminu strany), vrátane ich grafickej úpravy účtujeme na základe osobitného sadzovníka.

PREDÁM ** KOMPLETNÚ ZBIERKU ZNÁMK Slovenského štátu 1939-45 vrátane 1. pretlačovej série v luxusnom stave (3.50K až 10K overené znalcom) a oboch rastrov 1. doplatných známok, medzihárčia Tiso, hárdčka Deťom a pod. Zbierka obsahuje u väčšiny sérií rôzne polohy priesvitiek. Katal. cena 16 030, predajná 15 500 Sk. Prípadne vymením za lepšie známky Číny. Bohumil Synek, Wolkrova 9, 851 01 Bratislava. Z-001

TELEFÓNNE KARTY POUŽITÉ I NEPOUŽITÉ zo Slovenska i z celého sveta kúpim, predám alebo vymením. Telefón 07/721371 po 19-tej hodine. Z-002

KÚPIM POĽNÚ POŠTU SLOVENSKEJ ARMÁDY 1939 a 1941/45. Ing. Jozef Tekel', Za kasárňou 14, 831 03 Bratislava. Z-003

ZIERAM MINCE CELÉHO SVETA. Pavel Debnár, SNP 29, 976 13 Slovenská Ľupča. Z-004

VÝBERY PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK A CELÍN ponúkam klubom filatelistov aj zberateľom. Jozef Príhoda, Komorova 25, 038 61 Vrútky. Z-005

KATALÓGY MICHEL OST-EURÓPA 89/90 (300), 90/91 (400), 91/92 (450), 92/93 (550), SCOTT-celý svet-4 diely á 1 200 strán, úplne nový (1 950). Nový katalóg mincí SCHÖN, celý svet 19.stor., 400 krajín, 1 200 strán (550), detto 20.stor., 1988, veľký formát, 1 000 strán (50). Veľký celosvetový katal.mincí (US) WORLD COINS 1987, úplne nový, 1 600 strán (980). NO-NEY TREND MÚNZREVUE a p.r. 1988 aá 60-80 Sk. Pošlem obratom na dobiereku. Ing. Miroslav Caha, Laborecká 1, 066 01 Humenné. Z-006

KÚPIM SLOVENSKÝ ŠTÁT 1939-45: Lepšie zúbkovania A.Hlinku, nevydané známky, nezúbkované. Lepšie celistvosti a celiny. M. Zika, Sečovská 8, 821 08 Bratislava. Z-007

KOMPLET. 1. PRETLAČOVÚ SÉRIU PROTEKTORÁTU
Čechy a Morava predám za 940 Sk (alebo
celú zbierku za 1 500 Sk). Bohumil Synek
Wolkrova 9, 851 01 Bratislava. Z-008

VMENÍM ** **AL216 ZA ++ CDV 17, 61/52**
69/247, CPH 20/1-2, 2/43, COB 1-6, 7, 8,
9, 10, 11, 76a. J. KORENÝ, Soblahovská
39/81, 911 01 Trenčín. Z-009

KLUB FILATELISTOV LEVICE PRÍJME VÝBERY
známok a iného filatelistického materiá-
lu @ aj **. Ladislav Čenger, Dopravná 5,
934 01 Levice. Z-010

PREDÁM ALBUM SCHAUBEK - EURÓPA do roku
1927. Obsahuje vyše 1 300 známok - po-
zostalost'. Roman Šajgal, Podlavická 25,
974 01 Banská Bystrica. Telefón 088 /
730 152. Z-011

PREDÁM SLOV.ŠTÁT - ** **25h PRETLAČ**
(800), ** modrý Štefánik s pretláčou
(1 500) a jednotlivé kusy: ** modrý Šte-
fánik s pretl.(370), krajinky: 1.20K
(30), 1.50K (30), 1.60K (70), 2K (60),
2.50K (35), 3K (35), 3.50K modrá pretláč
(1 450), 4K (400) a 4K s kupónom vpravo
(3 900). Bohumil Synek, Wolkrova 9, 851
01 Bratislava. Z-012

FILATELIA

Košice

Hlavná 21 (vo dvore)

Nákup - predaj

Telefón: 095 / 62 259 123

PRI PRÍLEŽITOSTI VYHLÁSENIA FUTBALOVEJ
JEDENÁSTKY ROKA 1994 v Ružomberku 3.12.
1994, KF 53-02 Ružomberok vydal prítláč
na korešpondenčnom lístku. Lístky boli
vydané v náklade 600 ks. Cena lístka je
7 Sk/ks. Na rube lístka je vytlačená
zostava jedenástka roka (lístok slúžil
aj pre autogramiádu futbalistov). Záu-
jemci o lístok môžu sa obrátiť na adre-
su: Kamil Štekr, Š.Moyzesa 1, 034 01 Ru-
žomberok. Z-013

NÁMET LIETADLÁ A LETECKÁ DOPRAVA - znám-
ky, FDC, pečiatky, celiny, celistvosti,
nálepky, pohľadnice ale aj časopisy a
i.literatúru hľadám. V.Kučera, Estónska

48, 821 06 Bratislava.

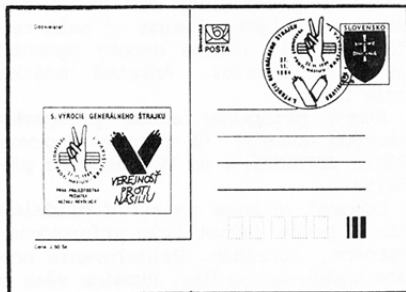
Z-014

PREDÁM ČSR I - 1.LETECKÚ STRIHANÚ SÉRIU
(L 1 - L 3, overenú)** za 2 400 Sk.
Bohumil Synek, Wolkrova 9, 851 01 Bra-
tislava. Z-015

PHILASERVIS PONÚKA:

5. VÝROČIE GENERÁLNEHO ŠTRAJKU

Obálka s prítláčou a prílež.peč. 14,-
Pošt.lístok s prítláčou a príl.peč. 14,-
Prílež. nálepný list 23,-
(so zn.A.Dubček)

VIANOCE 1994

Prílež.lístok (zn.a peč.Vianoce) 12,-
Príležitostný nálepný list 18,-
(so zn.Vianoce)
Odtlačok vianočnej príl.pečiatky -
všetky 3 druhy/dátumy na pošt.l. á 6,-
(Podrobnejší ponukový list na požia-
danie pošleme.) **PHILASERVIS, P.O.Box**
83, 820 14 BRATISLAVA 214

ALBUM PONÚKA :

MIMORIADNA PONUKA

Katalóg V.Novotný: **PAPÍROVÁ PLATID-
LÁ ČSR 1919-1993, ČR+SR 1993-1995** 220,-

SLOVENSKÝ ŠTÁT 1939-1945:

(Číslo podľa katalógu Synek-Zika)

1	60h Štefánik **	850,-
5	25h Znak **	220,-
11	60h Štefánik s pretláčou **	400,-
11	detto vo 4-bloku	1 600,-

24-5 Hlinka s pretlačou **	10,-
24B Hlinka 50h, zúbk.10 1/2 ⊙	50,-
25C Hlinka 1K,12 1/2:10 1/2 **	750,-
H 130 Hárček Detom **	520,-
M 136 Medzihárčie Tiso (4 zn.) **	800,-
NV 1-9 Novinové s pretlačou **	250,-
NV 1-9 detto v 4-bloku **	1 000,-

ČESKOSLOVENSKO II:

(Čísla podľa katalógu Pofis)

H 360-2 Košický hárček **	15,-
403-7 Partizánske **	4,-
H 408-12 Partizánsky hárček **	140,-
S 431-2 Kozina, horná podkova **	450,-
538-45 5.výročie oslobodenia **	20,-
H 691-2 Hárček Bratislava 52 **	720,-
A 967 II Úmrtie A.Zápotockého, ++ over.	3 000,-
PL 913-6 Kroje II **	4 500,-
PL 1269 F I P **	900,-
PL 1574-8 Umenie 1966 **	1 900,-
2369B Hor.služba, z.11 3/4 ⊙	90,-

SLOVENSKÁ REPUBLIKA :

- 1.čiernotlač (8 Sk Cyril a Metod), príloha Monografie čs. známok, 15. diel 150,-
- Poštový lístok "Volíme najkrajšiu známku roka" ** 12,-

ALBUMOVÉ LISTY:

Firma RUŽIČKA vydala albumové listy pre známky Českej republiky na r. 1993 (9 listov + 2 voľné listy + farebný prebal). Dostať v predajniach ALBUM za 42,- Sk

Firma TROJAN vydala albumové listy pre známky Českej republiky na rok 1994 (14 listov + prebal). Dostať v predajniach ALBUM za 75,- Sk

PONUKA ** ZNÁMOK SNŠ:

● <u>RUSKO:</u>	
Kozmos 1992, 4-blok (sútláč)	50,-
Ruská Amerika 1992 (3)	7,-
detto PL	20,-
Tigre 1993, PL	100,-
Kremel' 1993, PL (3)	150,-
Nový rok 1993, PL	25,-
Deň ruskej pošty 1994, PL	40,-
Chrám 1994 (9)	90,-
Kvety 1994, PL (2)	95,-
Budovy 1994 (4)	25,-
detto FDC	35,-
Oslobodenie 1994 (4-blok)	20,-

Kačice 1994 (3)	30,-
detto PL	70,-
detto PL s prítlačou FIP	80,-
Keramika 1994 (5 + hárček)	50,-
detto PL	25,-
detto PL s prítlačou FIP	30,-

● AZERBAJDŽAN:

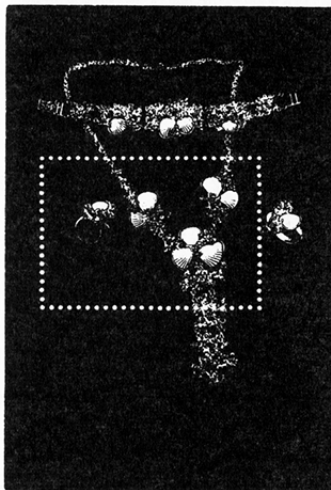
Kone 1993 (7 + hárček)	150,-
Ryby 1993 (6 + hárček)	150,-

● BATUM (neoficiálne vydania):

Hríby 1994 (PL-6 známok + hárček)	80,-
Vtáči 1994 detto	80,-
Kvety 1994 detto	80,-
Ryby 1994 (PL-4 známky + hárček)	65,-
Mačky 1994 detto	65,-
Psy 1994 detto	65,-
Safari 1994 detto	65,-

● BIELORUSKO:

Budovy 1992 (6)	20,-
Pravoslávny kostol (hárček)	10,-
Ľudové umenie 1993 (8)	20,-
Vtáctvo 1993 (4-blok)	60,-
Maliari 1994 (3)	15,-
ZOH Lillehammer 1994 (5)	100,-

● ESTÓNSKO:

Šport 1993 (3)	40,-
Zvieratá 1994 (4)	100,-

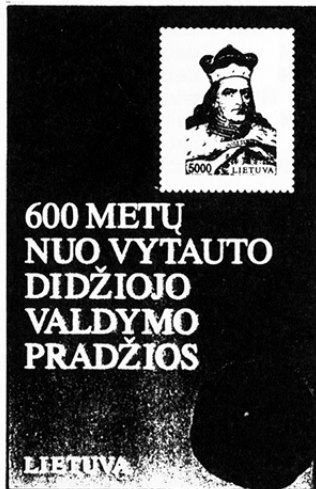
● GRUZÍNSKO:

Svetová poštová únia - UPU (1)	10,-

● KAZACHSTAN:

Zvieratá 1993 (6)	50,-
ZOH Lillehammer s prítlačou (1)	65,-
Výzkum kozmu 1994 (hárček)	75,-
Jašterice 1994 (6 + hárček)	100,-

- **KIRGIZSTAN:**
Mapa a vlajka 1993 (2) 25,-
Pamiatky 1993 (7 + hárček) 50,-
- **LOTYŠSKO:**
Zvieratá 1994 (4) 100,-
- **LITVA:**
Trojuholníky 1991 (3) 20,-
Kvety 1992 (2) 20,-
V. Dichynis 1992 (3 + hárček) 30,-

- **TADŽIKISTAN:**
OH Barcelona 1992 (hárček) 110,-
- **TURKMENISTAN:**
OH Barcelona 1992 (5-páska) 75,-
detto s prítláčou 75,-
Clinton-Jel'cin 1993 (5-páska) 75,-
- **UKRAJINA:**
OH Barcelona 1992 (3) 15,-
Výšivka 1992 (1) 5,-

- Vlajka 1992 (1) 5,-
- Svetové fórum Ukrajincov (1) 5,-
- **UZBEKISTAN:**
Zvieratá 1993 (7) 30,-
Kvety 1993 (6 + hárček) 40,-
Znak a vlajka 1993 (4) 20,-
Ulugh Ben 1994 (4 + hárček) 60,-

PONUKA **ZNÁMOK ZÁMORIA:

- **MONGOLSKO:**
Vtáctvo 1970 (7) 50,-
Vtáctvo 1976 (7) 50,-
Motýle 1986 (7) 50,-
- **TANZANIA:**
Mušle 1992 (7 + hárček) 80,-
- **GUINEA:**
OH Tokyo 1964 (hárček) 100,-
- **NORFOLK ISLAND:**
Vianoce (vtáctvo) 1980 (4) 55,-
- **KANADA:**
Výstava Montreal (vlak) 1984 (H) 75,-
- **SAMOA I SISIFO:**
Plachetnice (4) 60,-
- **TRISTAN DA CUNHA:**
Kuelenova mapa z r.1700 (hárček) 45,-
Moreplavci (4) 60,-
Kráľovská námorná flotila (hárček) 120,-
Prírodné útvary (hárček) 55,-
Plachetnice (4) 75,-
- **BRITSKÉ PANENSKÉ OSTROVY:**
Potápači (6) 90,-
- **TOKELAU:**
Rybolov (6) 80,-
Domorodé hry (6) 75,-
- **TUVALU:**
Medzinárodná letecká preprava (4) 60,-

CENNÍK POŠTOVÝCH ZNÁMOK FIRMY ALBUM

Katalog. Nominál. Názov emisie Cena (++)
číslo hodnota

SLOVENSKÁ REPUBLIKA 1993

1	8	Slovenský štátny znak	45,-
PL 1	8	Slovenský štátny znak (6 známok v PL)	245,-
2	3	Slovenský štátny znak	5,-
3-4	5,10	Architektúra miest - Ružomberok, Košice (výplatné)	15,-
5	2	Prezident Michal Kováč	2,-
6	2	Sv. Ján Nepomucký	9,-

7-9	3,4,10	Ochrana prírody - Stromy	20,-
10-12	5,8,20	Osobnosti (J.L.Bella, A.Dubček, J.Kollár)	33,-
13	14	EURÓPA - CEPT (M.Čunderlík)	60,-
PL 13	14	EURÓPA - CEPT (M.Čunderlík)	240,-
14	2	1130 rokov od príchodu Cyrila a Metoda	8,-
15	2	150 rokov od uzákonenia spisovnej slovenčiny	2,-
16	1	Dubnica nad Váhom	2,-
17	5	Bienále ilustrácií Bratislava 1993	5,-
18	30	Zvolen (výplatná)	30,-
19	3	Prezident Michal Kováč	3,-
20	10	Vodné dielo Gabčíkovo	12,-
21	3+1	Slovenský červený kríž	4,-
22	2	Vianoce 1993 (J.B.Klemens)	2,-
H 23	16	Bradlo - mohyla M.R.Štefánika	30,-
24	9	Umenie (J.Kostka)	10,-
PL 24	9	Umenie (J.Kostka) - 4 známky v PL	40,-
25	50	Bratislavský hradný vrch (výplatná)	50,-
		● Kompletný ročník 1993 (bez PL)	347,-
		● Kompletný ročník 1993 s PL	872,-

SLOVENSKÁ REPUBLIKA 1994

26	2	XVII. zimné olympijské hry Lillehammer	2,-
27	3	Medzinárodný rok rodiny	3,-
28-29	8,9	Osobnosti (J.A.Segner, A.de Saint-Exupéry)	17,-
30	28	EURÓPA - CEPT (J.Murgaš)	30,-
PL 30	28	EURÓPA - CEPT (J.Murgaš) - 4 známky v PL	120,-
31	3	Svetový deň bez tabaku	3,-
32	2	Majstrovstvá sveta vo futbale 1994	2,-
33	3	Olympijské hnutie	3,-
34-36	4,5,7	Ochrana prírody - Draví vtáci	16,-
37	12	Kráľ Svätopluk - 1100. výročie úmrtia	12,-
PL 37	12	Kráľ Svätopluk - 1100. výročie úmrtia (4 známky v PL)	50,-
38	8	120. výročie Svetovej poštovej únie (UPU)	8,-
39	6	50. výročie SNP - generáli Viest a Golian	6,-
40	8	50. výročie SNP - francúzski partizáni	8,-
H 41	34	Nad Tatrou sa blýska...	34,-
42	12	75 rokov Univerzity Komenského	12,-
43	2	Dostihy v Mojmírovciach	2,-
44	20	Kostol sv. Juraja v Kostolnoch pod Trábečom	20,-
45	3	Banská Bystrica - založenie pošty (výplatná)	3,-
46	2	Vianoce 1994	2,-
47-49	5,6,10	Osobnosti (Ch.Sófer, W.Kempelen, Š.Banič)	21,-
50-51	7,14	Umenie (J.Alexy, V.Hložník)	25,-
PL 50-51	7,14	Umenie (J.Alexy, V.Hložník)	100,-
52-54	5,8,10	Slovenské lodenice Komárno - Lode	23,-
		● Kompletný ročník 1994 (bez PL)	252,-
		● Kompletný ročník 1994 s PL	522,-

ČESKÁ REPUBLIKA 1993

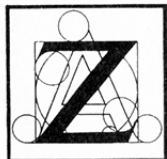
1	3	Malý štátny znak	5,-
2	2	MS v krasokorčuľovaní	4,-
3	2	Prezident Václav Havel	3,-
4	8	Sv. Ján Nepomucký	12,-
5	14	EURÓPA - CEPT (Medek)	50,-
PL 5	14	EURÓPA - CEPT (Medek) - 4 známky v PL	200,-
6	5	J.Plečník: Kostol Najsv.srdca Pána	15,-

PL 6	5	J.Plechník: Kostol Najsv.srdca Pána (8 známok v PL)	120,-
7	4	Břevnovský kláštor	6,-
8	6	MS juniórov vo vzpieraní	9,-
9	8	750 rokov mesta Brno	15,-
PL 9	8	750 rokov mesta Brno (8 známok v PL)	120,-
H 10	8	Veľký štátny znak (2 známky v hárčeku)	50,-
11	8	Cyril a Metod	12,-
12-19	1 až 50	Architektúra miest (výplatné)	130,-
20	3	MS vo veslovaní - Račice	5,-
21-22	2,3	Osobnosti (A.Sedláček, E.Čech)	8,-
23-25	5,7,9	Ochrana prírody - Stromy	33,-
26	2	Vianoce (A.Born)	3,-
27-29	9,11,14	Umenie (Č.majster, J.Miro, V.van Gogh)	80,-
PL 27-9	9,11,14	Umenie - detto so 4 známkami v PL	320,-
		● Kompletný ročník 1993 (bez PL)	440,-
		● Kompletný ročník 1993 s PL	1 200,-

ČESKÁ REPUBLIKA 1994

30	3	Jan Kubelík	5,-
31	2	Medzinárodný rok rodiny	3,-
32-33	2,6	Osobnosti (Voltaire, G.Agricola)	12,-
34	5	XVII. ZOH Lillehammer	8,-
35	3	Architektúra miest - Brno (výplatná)	5,-
36-37	14,14	EURÓPA - CEPT (Marco Polo)	40,-
PL 39-7	14,14	EURÓPA - CEPT (Marco Polo) - 2 dvojice známok v PL	80,-
38	5	Eduard Beneš	8,-
39-40	8,9	Krásy vlasti (Telč, Praha)	50,-
PL 39-40	8,9	Krásy vlasti (Telč, Praha) - s 8 známkami v PL	200,-
41	2	Deťom	3,-
42-44	2,3,5	Zdeněk Burian. Veľjaštere	16,-
45	8	MS vo futbale, USA	12,-
46	7	100 rokov Medzinárodného olympijského výboru	12,-
47	2	XII. všesokolský slet	4,-
48	11	120 rokov UPU (Svetová poštová únia)	17,-
PL 48	11	120 rokov UPU (Svetová poštová únia) - 8 známok v PL	160,-
49-51	3,5,14	Chráňme prírodu - Vtáctvo	35,-
52	6	Architektúra miest - Slaný (výplatná)	9,-
53-55	2,3,5	Historické autá - NW, LaK, Praha	22,-
56	2	Vianoce (Vizovické pečivo)	3,-
57-59	7,10,14	Umenie (L.van Leyden, H.de Toulouse-Lautrec, č.majster)	50,-
PL 57-9	7,10,14	Umenie - detto so 4 známkami v PL	200,-
60	7	Architektúra miest - Ostrava (výplatná)	11,-
		● Kompletný ročník 1994 (bez PL)	327,-
		● Kompletný ročník 1994 s PL	967,-

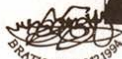
ZBERATEL'95

ZBERATEL' 95 ● Vydáva firma ALBUM v Bratislave. Vychádza mesačne. Adresa redakcia: Lazaretská 11, 811 08 Bratislava. Telefón 07 / 367 411. Redakcia: Viliam Kučera (šéfredaktor), Anton Kulhánek, Dr. Bohumil Synek, Dr. Michal Zika. Podávanie novinových zásielok povolené Riaditeľstvom pôšt v Bratislave, č.j. 4939/94-P zo dňa 17.11.1994. Redakčná uzávierka 22.12.1994, do tlače zadané 5.1.1995

ZBERATEL' 95 ● Cena za jeden výtlačok 20,- Sk. Pri odobraní viac ako 10 výtlačkov vydavateľ poskytuje 20 %-nú zľavu. Celoročné predplatné, vrátane poštovného: Abonenti zo Slovenska - 200 Sk, abonenti z ČR - 280 Sk (250 Kč), abonenti z ostatnej Európy - 480 Sk (25 DEM, 180 ATS), abonenti zo zámoria - 760 Sk (25 USD, 40 DEM)

ZBERATEĽ '95

FDC

OSOBNOSTI (II.)

Druhú časť emisie Osobnosti (Ch.Sófer, W.Kempelen a Š.Banič) MDSVP SR vydalo 12 decembra 1994. Reprodukujeme FDC prvých dvoch známkov a z tretej obrazový motív z obálky.

benzinol

KUPÓN

IČO: 31 38 07 27

BLIŽŠIE INFORMÁCIE:
NA KAŽDEJ ČERPACEJ STANICI a. s. BENZINOL
ALEBO TEL.: 07/2049 471, 07/2049 603

Istota
na
čerpacích
staniciach

Istota
na
cestách

Istota
v
živote